PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 60 lir — Leto XXIV. Št. 201 (7094) — TRST, torek, 3. septembra 1968

BREZ URADNEGA SPOROČILA ZAKLJUČEN PLENUM KP ČSSR

Novo vodstvo češkoslovaške partije kompromis različnih struj in vplivov

Pričakujejo globoke spremembe tudi v državnih in drugih organih - Zanikane vesti o novem zasedanju plenuma centralnega komiteja sovjetske komunistične partije

PRAGA, 2. — Zaključil se je plenum CK KPČ, na katerem so prisotni tudi nekateri vplivnejši delegati partije za kongres. Plenum je sklenil, da se sedaj še ne bo sestal izredni kongres partije in je na kompromisen način izvolil nov prezidij, v katerem bo sedaj večje število članov.

O plenumu ni uradnih poročil in se tudi ne ve točno, katere predstavnike so izvolili, saj so znani samo predlogi.

V novo predsedstvo so bili predlagani: Černik, Dubček, Erban, Bitak, Hrdinova, Himeček, Tjaški, Husak, Heteš, Kalina, Mlinař, Nojbert, Šimon, Zrak, Piler, Pinkova, Slavik, Smrkovsky, Svoboda in Špaček. Po tem predlogu bi iz prejšnjega predsedstva CK KPČ izpadli: Kolder, Barbirek, Švestka, Kriegel in Rigo.

V novi sekretariat centralnega komiteja so bili predlagani: Dubček, Lenart, Slavik, Sekera, Sadovski, Erban, Mlinař, Špaček in Kovalski.

V novo predsedstvo so iz vrst članov in kandidatov starega CK predlagali 12 članov: Černika, Dubčeka, Bilaka, Hrdinovo, Mlinařa, Nojberta, Šimona, Pilerja, Pinkovo, Slavika, Smrkovskega in Špačka, iz novega centralnega komiteja, izvoljenega na izrednem kongresu 22. avgusta, pa peterico: Erbana, Tjaškega, Husaka, Zraka in Svobodo, medtem ko so novi samo trije člani predsedstva, ki niso bili ne v enem ne v drugem centralnem komiteju: Himeček, Heteš in Kalina.

V novo predsedstvo niso predlagali Šilhana, ki je opravljal posle sekretarja CK, ko je bil Dubček interniran in dokler se ni vrnil domov.

V novi sekretariat so predlagali tudi Sekera, zdaj glavnega urednika «Rude prava», ki prav tako ni bil v nobenem prejšnjem CK. Posedanji glavni urednik «Rude prava» in prejšnji član predsedstva Oldřich Švestka sta bila imenovana za glavnega urednika partijskega časopisa «Život strani».

Personalnih sprememb ne pričakujejo samo v partiji, ampak tudi v državnih in drugih organih. V javnosti je neprijetno odjeknila vest, da je odstopil minister za notranje zadeve Josef Pavel. Sporočajo, da je odstopil zato, ker noče z vztrajanjem pri svoji funkciji še bolj oteževati težak položaj Dubčeka, Svobode, Černika in Smrkovskega. Pričakovati je nove spremembe v vladi. Zelo ostri napadi tiska petih na zunanjega ministra Hajeka in podpredsednika vlade Sika, ki sta zdaj v tujini kažejo, da so v Moskvi odločeni onemogočiti nekaj ljudi, ki so zanje nesprejemljivi.

Združenje češkoslovaških novinarjev je danes sporočilo, da pristaja na uvedbo cenzure vendar časovno omejeno samo na tri mesece. Normalno pa listi ne bodo mogli izhajati, dokler sovjetske čete ne bodo izpraznile sedežev redakcij.

Po končnih podatkih o žrtvah vojaške intervencije petih socialističnih držav na ČSSR je v Pragi izgubilo življenje 25 ljudi, 431 pa je bilo ranjenih. V bolnišnicah leži še 142 teže ranjenih državljanov. Še vedno pa niso znani podatki o žrtvah v vsej deželi, vendar menijo, da je bilo na Slovaškem več žrtev kot na Češkem.

V Pragi so mnoga poslopja poškodovali izstrelki iz avtomatskega orožja, mnogo oken je pobitih. Močno je poškodovano tudi pročelje velike zgradbe narodnega muzeja na vrhu Vaclavskih Namjestih. Največ škode je bilo okoli poslopja radijske postaje v Vinohradski ulici. Tu so popolnoma zgorela štiri stanovanjska poslopja in mnogi lokali v okolici, zgorelo pa je tudi več avtobusov. Brez stanovanj je ostalo 39 družin.

Sedaj popisujejo celotno škodo, ki je nastala ob vdoru vojsk petih socialističnih dežel v ČSSR. Namestnik generalnega direktorja državne banke Zahalka je izjavil, da so te dni samo izgube v proizvodnji znašale okrog pol milijarde kron dnevno. Zato gospodarska konsolidacija ni nič manj pomembna od politične, kajti če bi že od jutri, je dejal Zahalka, začeli normalno proizvajati, se ne bi mogli v dveh do treh mesecih izogniti upadu proizvodnje za eno petino.

Škodo na komunikacijah, poslopjih in drugje, ki presegajo po prvih proračunih 5 milijard kron, bodo morali popravljati dve do tri leta. Pri tem pa je treba upoštevati tudi zmanjševanje investicijske gradnje za štiri do pet milijonov kron.

MOSKVA, 2. — Razširile so se vesti, da se je sestal plenum CK KP SZ, kar pa so kasneje poluradno zanikali, češ da ni niti približnih predvidevanj o prihodnjem sklicanju plenuma. Zadnjič se je sestal plenum CK KP SZ 20. in 21. avgusta, ko so sklenili invazijo češkoslovaške.

DUNAJ, 2. — Avstrijsko obrambno ministrstvo je sporočilo, da so odpadli razlogi za izredne ukrepe in da so zato avstrijske čete umaknili z meje v kasarne.

Do sedaj ni prišlo do aretacij intelektualcev in novinarjev, glede česar se je razširila po Pragi resna bojazen zlasti na osnovi pisanja moskovske «Pravde», da je na Češkoslovaškem 40 tisoč kontrarevolucionarjev. Z novinarji se je danes sestal pomočnik ministra za informacije Kopecky, ki je ugotovil, da do sedaj niso aretirali nobenega novinarja ali pisatelja. Vendar pa tudi danes redno ni izšel noben list, ker so sedeži redakcij še vedno zasedeni.

Najbolj občuten znak normalizacije življenja predstavlja otvoritev šol, do česar je prišlo danes, kot so to že napovedali. Normaliziral se je tudi položaj v trgovinah, kjer sedaj kupujejo tudi sovjetski vojaki in oficirji, katerim so dali krone. Popoldne je Černik predsedoval seji vlade, ki je preučila poročila občinskih uprav.

V Tokiu konferenca ILO

TOKIO, 2. — V Tokiu se je pričela azijska konferenca mednarodne organizacije dela, ki bo trajala trinajst dni. Konference se udeležujejo delegati in opazovalci iz 28 držav. Od neazijskih držav so zastopane Kanada, Francija, Anglija, Nova Zelandija, Portugalska, ZDA in SZ.

Predsednik Ordaz o univerzitetnem problemu v Mehiki

CIUDAD, MEXICO, 2. — Ob priliki začetka nove zakonodajne dobe mehiškega zveznega kongresa so študentje in profesorji uvedli enodnevno «premirje» po manifestacijah in nemirih, ki so že pet tednov na dnevnem redu v mehiški prestolnici.

V svojem tradicionalnem govoru se je mehiški predsednik Gustavo Diaz Ordaz dotaknil tudi univerzitetnega problema. Dejal je, da je pripravljen storiti «prve korake» za dostavitev študentskim zahtevam, pa tudi se poslužiti sile, če bi bilo to potrebno za ohranitev javnega reda. Trdil je, da ima namen spoštovati univerzitetno avtonomijo ter jo celo razširiti tudi na druge višje šole.

V zvezi z študentskimi manifestacijami je Ordaz dejal, da jih niso docela organizirali študentje sami, pač pa so bili zapleteni tudi «politični elementi iz Mehike in iz tujine».

Študentje se za sedaj še niso izrazili o predsednikovem govoru. Voditelji študentskega gibanja so se zbrali na tajnem sestanku, na katerem bodo baje pripravili dokument v odgovor Ordazovim obtožbam. Študentje so tudi pozvali delavce, naj se prihodnjo sredo za dve uri vzdržijo dela.

URADNO SPOROČILO VELEPOSLANIKOV SZ V WASHINGTONU IN PARIZU

Ponovna sovjetska zagotovila da ne bodo napadli Romunije

Verjetno rezultat ostrejšega Johnsonovega stališča - Predvideva se okrepitev NATO - Ostro kitajsko stališče

WASHINGTON, 2. — Predstavnik državnega tajništva je opozoril, da sovjetski veleposlanik ni povedal nič točnejšega glede možnosti napada na Romunijo, odnosno da te možnosti ni v celoti zanikal. Vendar pa je istočasno tudi dodal, da ni razlogov, da bi mislili, da SZ namerava kaj takega.

Do te diplomatske akcije je prišlo po Johnsonovem govoru, ko je opozoril, da se je že z okupacijo ČSSR izpremenilo razmerje sil v Evropi in da bi se z okupacijo katere koli druge države spremenilo v taki meri, da bi bilo treba resneje razmišljati o okrepitvi NATO. Johnson je skratka zagrozil z novo obliko hladne vojne.

Washington je včeraj sporočil da se bo zaradi podaljšane okupacije Češkoslovaške in «spremenjenega vojaškega položaja med Vzhodom in Zahodom v Evropi» skupaj s svojimi atlantskimi zavezniki lotil proučevanja posledic zadnjih dogodkov za dogovore, «ki zagotavljajo skupno obrambo» članic NATO.

Pomočnik ameriškega sekretarja za zunanje zadeve John Leddy je včeraj sprejel veleposlanike vseh članic NATO v Washingtonu. Potem je State Department objavil sporočilo, s katerim je zaostril ameriško stališče; v tem sporočilu najdemo popolnoma nove elemente v ameriški oceni položaja, nastalega z vojaško intervencijo v Češkoslovaški. Medtem ko je v začetku invazije na Češkoslovaško Washington izrazil mnenje, da dogodki niso spremenili razmerja sil med obema blokoma, pa v današnjem sporočilu podčrtuje oceno, da se je v Evropi «spremenil status quo». V prid tej oceni sporočilo navaja, da je zdaj v srednji Evropi «več sovjetskih čet kot kdajkoli po prvem povojnem obdobju», da je sovjetska okupacija Češkoslovaške «privedla sovjetske čete v državo, v kateri jih ni bilo od druge svetovne vojne» in da «ni nobene gotovosti», da bodo sile varšavskega pakta kaj kmalu zapustile Češkoslovaško.

Na podlagi tega Washington sklepa, da se je «vojaški položaj med Vzhodom in Zahodom v Evropi spremenil» in da je to «važno za varnost ZDA in njihovih zaveznikov».

UPI poroča, da je predsednik Johnson čez nedeljo sicer ostal na svojem ranču v Teksasu, vendar se je tudi sinoči posvetoval s svojimi najvišjimi svetovalci o «možnosti, da bi Sovjetska zveza izvedla novo invazijo v vzhodni Evropi».

Iz Pariza poročajo, da je bil sovjetski veleposlanik Zorin danes pri zunanjem ministru Debreju, s katerim se je razgovarjal dobro uro. Po razgovoru je sovjetski veleposlanik izrecno zanikal možnost invazije Romunije in je v tej zvezi dejal, da so se glasovi, ki so se razširili povsem brez osnove. Dodal je tudi, da je sporočilo sovjetskega veleposlanika v Washingtonu odgovorilo na vsa vprašanja.

V krogih NATO pa se govori, da je sicer sovjetsko zagotovilo nekoliko izboljšalo ozračje in odstranilo najbolj grozeče oblake, vendar pa istočasno tudi vztrajajo, da se je spremenil realni odnos sil, ker so sovjetski vojaki sedaj na meji med Zapadno Nemčijo in ČSSR ter da je treba obrambne načrte zaradi tega spremeniti in upoštevati novo stvarnost na evropskem kontinentu.

Kitajski ministrski predsednik Ču En Lai je grobo obsodil sovjetski napad na Češkoslovaško, katerega je imenoval fašistično barbarsko okupacijo, ki jo bo zgodovina za vedno obsodila. Odnose med SZ in ČSSR je označil kot «prepir med velikim in malim psom, ki pa sta oba izdala češkoslovaško ljudstvo». Govoril je tudi o razdelitvi sveta na interesne sfere in da je ameriški imperializem priznal, da je ČSSR v interesni sferi sovjetskega revizionizma, ki pa je po svoji plati priznal, da je Južna Azija na interesnem področju ZDA. Zaključil je, da ni več dvomov, da sovjetski revizionisti izdajajo arabsko in vietnamsko ljudstvo.

Diplomatski predstavniki Madžarske, Bolgarije, Vzhodne Nemčije, Poljske in Mongolije so sprejem zapustili skupaj s Sovjeti in Češoslovaki, pri čemer so udeleženci ironično ploskali. Samo romunski predstavniki so ostali na svojih mestih.

BONN, 2. — Sovjetski veleposlanik je danes izročil kanclerju Kiesingerju noto v zvezi «s provokacijskim» zasedanjem beguncev, ki je bilo v nedeljo v Zahodnem Berlinu, ko so proslavljali «dan Nemca». Sovjetski veleposlanik v Vzhodni Nemčiji je v zvezi s proslavo tega dne že protestiral pri veleposlanikih ZDA, Velike Britanije, Francije in Zapadne Nemčije.

Različne vesti o bojih v Kongu-Brazzaville

KINSHASA, 2. — Srditi boji, do katerih je prilo v preteklih dneh v Brazzavillu, so se prenehali, medtem ko ostaja politični položaj skrajno nejasen. Do spopadov, pri katerih je po nepotrjenih vesteh zgubilo življenje tristo ljudi, je prišlo med pripadniki Zveze mladine in četami kongoške vlade, ko so te hotele vdreti v taborišče, kjer je imela Zveza predvojaško vzgojo in kamor sta se bila zatekla dva bivša ministra, Bombesa in Bindi, ki jima je grozila ateracija.

Neznano je, kje je sedaj predsednik Konga - Brazzaville Alphonse Massemba Debat. Nekateri pravijo, da so ga še v soboto člani vojske uklenjenega odpeljali neznanokam. Po drugih virih pa je predsednik aretiran v svoji palači. Poleg njega je bilo aretiranih še kakih sto oseb.

Brazzavilski radio je medtem povabil delavce, naj se vrnejo na delovna mesta, če se hočejo izogniti «hudim posledicam». Kot je znano, je bilo v državi proglašeno izredno stanje.

Povsem drugačno verzijo o dogodkih je dal po radiu Kongo-Brazzaville kapetan Marien Nguabi, ki je dejal, da ni v deželi nikake politične spremembe. Na oblasti je še vedno revolucionarni svet (ki mu je on predsednik), vlada in predsednik Massembra - Debat. Bivši minister Hombessa ni bil aretiran.

Dejal je tudi, da je težko najti daljni izvor dogodkov, pač pa je lahko ugotoviti neposredni vzrok. Del «civilne obrambe» se je zabarikadiral v prostore meteorološke službe z orožjem in municijo po dogodkih 3. avgusta. To taborišče so imenovali Biafra «in to pomeni mnogo», je dostavil Ngouabi. V petek je bilo iz taborišča izstreljenih nekaj strelov. Vojska je taborišče obkolila in dala obleganccem častne ponudbe. Obleganci pa so v odgovor zopet streljali in sedaj je morala vojska nastopiti.

Lombardi polemičen z notranjim razvojem

Polemika glasila KPI «Unità» s trditvami moskovske «Pravde»

RIM, 2. — Poslanci in senatorji PSU, ki pripadajo skupini posl. Lombardija so med glasovanjem o resoluciji strank levo sredine o dogodkih na Češkoslovaškem zapustili dvorano. Utemeljevali so svoje dejanje s tem, da ni bila predstavljena resolucija, ki bi izražala socialistično stališče do zadnjih dogodkov. Danes je poslanec Riccardo Lombardi, v okviru predkongresne dejavnosti PSU, pojasnil stališče svoje skupine. Dejal je, da je predkongresna razprava v stranki zelo nejasna in da je v stranki politična zmešnjava. Izjema je — po mnenju Lombardija — samo socialistična levica.

Polemiziral je s tistimi, ki predlagajo kot politično osnovo obnovitev vlade levega centra, hkrati pa sprejemajo liberalne glasove pokrajinskim upravam levega centra, v podporo resoluciji o Češkoslovaški pa celo glasove novofašistov. «Resnica je, da so češkoslovaški dogodki premaknili na desno os politike leve sredine. Taka politika je sedaj v nasprotju celo s tistimi previdnimi stališči, ki jih je izrazil Nenni v poslanski zbornici. Dejstva dokazujejo, da ni več predpogojev za vladno koalicijo leve sredine, in važno je, če bo socialistična baza to razumela.»

Jutrišnja «Unità» objavlja članek Maurizia Ferrara, v katerem polemizira s pisanjem namestnika urednika «Pravde» v zvezi s člankom, v katerem obuja «zdavnaj zavržene in nesprejemljive teze». «Nezaželene in neupravičene intervencije v ČSSR nisc označili kot kršitev načel suverenosti, neodvisnosti in nevmešavanja samo ‚imperialistični propagandisti' temveč tudi mnogo važnih komunističnih partij.» Nekrasov v svojem članku piše namreč, da je odklon od teh načel možen tedaj, ko se razvija «protirevolucionarna spletka».

«Kdo pa odloča, kdaj obstaja ta ‚protirevolucionarna spletka'»? Tega «Pravda» ne pove, kar je nemajhna vrzel, ki postavlja na glavo to teorijo o pravici vmešavanja v notranje zadeve socialistične države. Nihče ne zanikuje, da so pri izvajanju politike v češkoslovaški «novi poti» bile storjene tudi napake. «Toda komu pripada presoja nevarnosti in izbira sredstev, ako ne KPČ?» Teorije Nekrasova so, po mnenju Ferrare, nevarne za enotnost mednarodnega delavskega gibanja.

Nekrasov odklanja v svojem pisanju za SZ vlogo vodilne države, v resnici pa se v teh teorijah ta vloga obnavlja. V zaključku poudarja Ferrara, da je enotnost delavskega gibanja možna, samo če se premostijo ti pojmi in uveljavijo načela «avtonomije, enakosti in nevmešavanja».

Jutrišnji «Avanti» pa polemizira s stališči KPI, ki jih imenuje «nazadovanje». Ni dovolj — piše v svojem kurzivu urednik Gerardi — izjava o nesoglasju. «Komunisti nam morajo povedati kaj mislijo stvarnega narediti proti reakcionarnim in konservativnim silam, ki ogrožajo proces mednarodne pomiritve.»

LUKSEMBURG, 2. — Predsednik evropskega parlamenta, poslanec Scelba, je sklical parlament, ki se bo sestal 12. septembra v Bruslju. Veliko zanimanje vlada za sestavo italijanske delegacije, ki jo mora določiti novoizvoljena italijanska poslanska zbornica. V prejšnjih evropskih parlamentih ni bilo predstavnikov italijanskih levih opozicijskih strank.

Ajub Kan zavrača indijsko ponudbo za nenapadalno pogodbo

KARAČI, 2. — Pakistanski predsednik Ajub Kan je zavrnil ponudbo indijske ministrske predsednice Indire Gandhi, naj bi Pakistan in Indija sklenila nenapadalno pogodbo, rekoč, da je nujna ureditev kašmirskega spora edina pot, ki zagotavlja mir. V razgovoru po radiu je Ajub Kan dejal, da je «razgovor o nenapadalni pogodbi, ne da bi uredili kašmirski problem, samo poskus, da bi preslepili svet». Pakistan se je zmeraj zavzemal za mir in bi rad «miroljubno poravnal vse spore z Indijo».

Splošna amnestija v Venezueli?

RIO DE JANEIRO, 2. — V venezuelskem kongresu so predložili uradni predlog za splošno amnestijo političnih zapornikov oziroma za več sto ljudi, ki so jih bili zaprli pod obtožbo, da so razvijali «subverzivno in pučistično dejavnost».

Splošno amnestijo je zahtevalo vodstvo ljudskega socialističnega volilnega gibanja. Predvsem zahtevajo pomilostitev vseh političnih zapornikov, vključno ujete gverilce in kubanske «borce revolucionarnih služb», ki so jih zaprli v zadnjih dveh letih. Tokrat je venezuelski parlament prvič razpravljal o splošni amnestiji.

IZRAEL ZAHTEVA SKLICANJE VARNOSTNEGA SVETA

Tunizija je izstopila iz sveta arabske lige

Mogoče izboljšanje «atmosfere» med Bonnom in Kairom

KAIRO, 2. — Današnji «Al Ahram» sporoča, da je tunizijski delegat na zasedanju sveta arabske lige Tayeb Sahbany na včerajšnji seji ostro napadel Združeno arabsko republiko in Sirijo. List ne objavlja besedila posega tunizijskega delegata, dostavlja pa, da so izjave Sahbanyja povzročile velik hrušč v dvorani in da je moral Abdel Moneim El-Rifai, jordanski zunanji minister ter predsednik politične komisije, pozvati k redu tunizijskega predstavnika. Sahbany pa je svoj govor nadaljeval v enakem tonu in posegel je vmes sirski delegat, ki je z močnim glasom zavpil, da nihče ne more Egiptu odrekati, da je na čelu borbe Arabcev. Po prekinitvi seje je tunizijski delegat vztrajal, da bi nadaljeval svoj govor, toda predsednik je odložil zasedanje ter rotil tunizijskega predstavnika, naj prekliče svoje izjave.

Ko je tunizijski veleposlanik v Libiji Tayeb Sahbany prišel iz dvorane, v kateri je bilo zasedanje, je izjavil: «Izstopamo iz lige, ker ni svobodna tribuna, ki bi dovolila državam članicam prosto govoriti v vsej svobodi». Ko so ga vprašali, če tunizijski izstop iz sveta arabske lige pomeni popoln izstop Tunizije iz panarabske organizacije, je diplomat odgovoril: «Stvar moje vlade je, da izvaja konsekvence iz tega, kar se je dogodilo. Osebno ne vidim koristi, da bi se udeleževali zasedanj, na katerih ni mogoče ničesar reči.»

Tunizijska delegacija bo zapustila egiptovsko prestolnico danes. Iz informiranih krogov poročajo, da je Sahbany obtožil Egipt, da je hotel prevladovati na zasedanju, zato da bi drugim arabskim državam vsilil določene smernice notranje in zunanje politike. Razen tega je Sahbany Egipčane obtoževal, da odločajo za vse arabske države, ne da bi jih prej vprašali za svet. Končno poročajo, da je tunizijski delegat kritiziral resolucije, sprejete na zadnjem zasedanju arabskega «vrha» v Hartumu.

Izraelska vlada je danes zahtevala nujno sejo varnostnega sveta OZN obtožujoč ZAR, da je izvršila neki napad, ki ga je hotela in ga je pripravila proti neki izraelski patrulji na vzhodnem obrežju Sueškega prekopa. To naj bi se zgodilo že prejšnji ponedeljek. V pismu predsedniku varnostnega sveta Izrael poudarja, da je incident še tem hujši, ker je ZAR negativno odgovorila na zahtevo po vrnitvi ugrabljenega izraelskega vojaka. Predsednik varnostnega sveta se posvetuje z drugimi člani, preden bo določil datum seje.

Prvič po prekinitvi diplomatskih odnosov med Bonnom in Kairom bo v kratkem prišlo v Egiptu do pogovorov na ministrski ravni med predstavniki egiptovske in zahodnonemške vlade. V Egipt bo prišel minister za pomoč državam v razvoju Wischnewski, ki ga je povabil egiptovski minister za kulturo Sarwat Okasha za slovesni zaključek del za prenos templja iz Abu Simbela. Wischnewski se bo sestal tudi z ministrom za gospodarstvo Zakyjem.

Kljub prekinitvi diplomatskih odnosov Zahodna Nemčija ni ukinila posojil Egiptu; tako so ta posojila od 1961 do 1967 dosegla vsoto 230 milijonov mark, čeprav je l. 1965 zvezna vlada sklenila, da ne bo dajala drugih posojil. V Bonnu sicer ne polagajo posebnega upanja na razgovore, ki jih bo imel Wischnewski v Kairu; kvečjemu se bo po teh pogovorih nekoliko izboljšala atmosfera med obema deželama.

Nigerija ne dovoli pomoči sestradanim

ŽENEVA, 2. — Mednarodni odbor Rdečega križa je sklenil okrepiti svoje delovanje v pomoč biafrskemu prebivalstvu šest tovornih letal, ki so jih dale na razpolago organizacije Rdečega križa iz Danske, Finske, Norveške in Švedske, bo danes začelo z dnevnim prevozom živil z otoka Fernando Po do biafrskega letališča Obilagu.

Mednarodni odbor RK je o tej svoji akciji obvestil nigerijske oblasti in jim ponudil možnost, da pregledajo tovore letal. Ta dejavnost bo imela začasni značaj, dokler ne bo sporazuma za odprtje zračnega in zemeljskega prehoda.

Lagoška vlada je z druge strani odločno odvrnila predlog mednarodnega odbora. V poročilu, ki so ga objavili danes v Lagosu, je rečeno, da nigerijska vlada odklanja vsako odgovornost za posledice, ki bi jih utegnili imeti nedovoljeni in nezakoniti poleti nad nigerijskim ozemjem. Tudi cilj poletov, letališče v Obilagu, je nesprejemljiv, ker je na črti, po kateri napreduje v svoji «končni ofenzivi» nigerijska zvezna vojska. Taka dejavnost — pravi poročilo — bi utegnila imeti hude posledice.

LR Kitajska stalno podpira Severni Vietnam

HONG KONG, 2. — Radio Peking je včeraj zvečer objavil, da LR Kitajska potrjuje svojo stalno pomoč Severnemu Vietnamu v boju proti ameriškemu napadalcu. Ta obveza je potrjena v neki skupni poslanici predsednika Maocetunga, predsednika vlade Čuenlaja ter podpredsednika vlade Lin Piaoja. Poslanica je naslovljena predsedniku stalne komisije državne skupščine Truong Chinhu ob 23. obletnici ustanovitve vietnamske demokratične republike. Poslanica napoveduje zmago vietnamskega ljudstva, na koncu pa obtožuje Sovjetsko zvezo, da sodeluje z ameriškimi imperialisti in napadalci Severnega Vietnama.

PARIZ, 2. — *Minister za kulturo André Malraux je razrešil funkcije ravnatelja gledališča «Odeon-Theatre de France», znanega igralca Jeana Louisa Barraulta. Baje je bil Barrault razrešen zaradi nekaterih svojih neumestnih izjav.*

V LJUBLJANI SE JE PRIČEL SEMINAR NA TEMO:

Sredstva informacije in mednarodnega sporazumevanja

Na seminarju sodeluje 120 strokovnjakov iz 29 držav - Prisoten tudi predstavnik našega lista

LJUBLJANA, 2. — Ob udeležbi okrog 120 znanstvenih in pedagoških delavcev, ki se bavijo z vprašanji množičnega obveščanja, javnega mnenja in novinarstvom, novinarjev in publicistov 29 držav, se je pričel danes v Ljubljani mednarodni simpozij o «Sredstvih informacije in mednarodnega sporazumevanja». Simpozij so pod pokroviteljstvom jugoslovanske nacionalne komisije za UNESCO pripravili: Visoka šola za politične vede v Ljubljani, Inštitut za novinarstvo in center za obveščevanje javnega mnenja v Beogradu in Zveza novinarjev Jugoslavije.

Vprašanje vloge množičnih obveščevalnih sredstev bo na simpoziju obdelano tudi s stališča znanstvenega raziskovanja, pojavi mednarodnega sporazumevanja s sredstvi obveščanja, zatem stališča strokovnjakov, vprašanj novinarjev in publicistov, kakor tudi s stališča mednarodnih ustanov in norm, ki urejajo področje medsebojnega sporazumevanja.

Pričakuje se, da bodo na simpoziju nekatere teme obravnavane v luči najnovejšega političnega položaja, nastalega z okupacijo Češkoslovaške, kakor tudi, da bodo na simpoziju razpravljali o vlogi in položaju množičnih obveščevalnih sredstev in ustvarjanju sedanje politične klime na svetu. V okviru simpozija, ki se bo končal v četrtek, bo tudi zasedanje za «okroglo mizo» novinarjev na temo «vloga in položaj dopisnikov v tuji deželi». Na simpoziju sodeluje kot povabljenec novinar našega lista Jože Koren.

V Ljubljani se je danes tudi pričel mednarodni kolokvij o vprašanjih integracije vaške mladine in družine v življenje mest, ki so ga pripravili: Mednarodna zveza šol za roditelje in vzgojitelje, Svet za vzgojo in zaščito otrok Jugoslavije in Zveza prijateljev mladine Slovenije. Na sestanku bo 40 strokovnjakov iz 11 držav v svojih poročilih obdelalo rezultate znanstvenih raziskovanj vprašanja prilagoditve mladih s podeželja v mesta deželi, življenja in dejavnosti in vsa ostala vprašanja v zvezi z migracijskimi procesi v raznih deželah.

B. B.

Ameriški veleposlanik pri Nikeziću

BEOGRAD, 2. — Državni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikezić je sprejel v nedeljo veleposlanika Združenih ameriških držav Berka Elbrika, ki je zaprosil za sprejem. Šlo je vsekakor za važno zadevo, ker sicer veleposlanik ne bi prosil za sprejem v nedeljo. Tako iz jugoslovanskih, kot iz ameriških krogov se ni moglo ničesar zvedeti o vsebini tega razgovora. Predpostavlja pa se, da je Elbrik obvestil Nikezića o stališču ameriške vlade in predsednika ZDA Johnsona o morebitni podobni akciji Sovjetske zveze kot na Češkoslovaškem, tudi proti kateri drugi evropski državi.

Komunisti o obrambi Jugoslavije

BEOGRAD, 2. — Komunisti državnega tajništva za narodno obrambo so na današnji seji ugotovili, da so vsi komunisti v oboroženih silah pripravljeni dosledno izvajati naloge, ki izhajajo iz resolucije 10. seje CK Zveze komunistov Jugoslavije, ki je bila sprejeta v zvezi z okupacijo Češkoslovaške s strani petih sil varšavskega pakta. Na seji je izražena odločnost komunistov državnega tajništva za narodno obrambo, da se maksimalno zavzamejo za dvig borbene pripravljenosti oboroženih sil in krepitev naroda za obrambo v celoti. V sklepih se poudarja potreba še širšega zavzemanja komunistov za krepitev borbene pripravljenosti armade v naporih, da se država pripravi za obrambo, da se okrepi moralna politična enotnost armade in njena enotnost z narodom in delovnimi ljudmi v korist jugoslovanske socialistične skupnosti.

CIPRSKI PREDSEDNIK MAKARIOS PRI PAPEŽU

S težavo se enciklika «Humanae vitae» uveljavlja med ameriškimi katoličani

RIM, 2. — V Vatikanu sta se danes srečala in imela tričetrturni razgovor ciprski nadškof in predsednik republike Makarios ter papež Pavel VI. Po razgovorih, o katerih ni bilo nobene uradne izjave, je nadškof Makarios, ki ga je spremljal zunanji minister Kipriranu, večerjal z grškim kraljem Konstantinom. Še isti večer je Makarios odletel v Atene, kjer bo nekaj dni gost grške vlade.

MEDELLIN (Kolumbija), 2. — 260 cerkvenih dostojanstvenikov, ki sodelujejo na latinskoameriški škofovski konferenci, se je včeraj sestalo na plenarnem zasedanju, kjer bodo razpravljali o zaključkih delovnih komisij. Te so preučile vprašanja političnega in socialnega položaja Latinske Amerike. Problemi, s katerimi se škofje spoprijemajo, so za Latinsko Ameriko še posebno kočljivi, in ni čudno, če se razvijajo med škofi zelo ostre polemike. Govori se namreč o «družini in demografiji», «pravičnosti in miru», «revščini in integraciji». Razprave omejuje seveda stališče papeževe enciklike «Humanae vitae», ki praktično prepoveduje umetno načrtovanje rojstev. Papež je med drugim poslal konferenci brzojavko, v kateri poziva na spoštovanje stališč, ki jih izražajo «enciklike» in Vatikan.

Škofovska konferenca bo verjetno sprejela poziv vladam Latinske Amerike o političnem in socialnem položaju narodov celine.

PRINCETON (New Jersey), 2. — Po podatkih statističnega inštituta 'Gallup' se večina ameriških katoličanov ne strinja s papeževo enciklико, ki prepoveduje umetno omejevanje rojstev. Od sto ameriških katoličanov se jih z enciklико ne strinja 54, z njo soglaša 28, 18 pa jih ni izrazilo svojega mnenja.

Ker so to odstotki, ki zadevajo vse starostne sloje prebivalstva, je inštitut ankete ponovil samo z dvajsetletnimi ameriškimi katoličani. Rezultat je ta: od desetih se jih osem ne strinja, dva pa se strinjata.

KONGRES STOLETNICE «TRADE UNIONS»

Simpatično sprejet govor jugoslovanskega delegata

LONDON, 2. — Danes se je v Blackpoolu ob navzočnosti 1054 delegatov, ki predstavljajo 160 sindikatov, včlanjenih v «Trade Unions», začel stoti letni kongres te organizacije ali kongres stoletnice. Navzoči so delegati iz 40 držav, odsotni pa so sovjetski delegati. Po invaziji ČSSR so voditelji angleške sindikalne organizacije preklicali vabilo za voditelje sovjetskih sindikatov. Edini sovjetski predstavnik je neki veleposlaniški funkcionar iz Londona.

Kongres ima obširen program. Pričakujejo pa tudi, da bo v prihodnjih dneh prišlo do glasovanja za neko resolucijo, ki obsoja vladno gospodarsko politiko in prav tako računajo s tem, da bo tradicionalna resolucija, ki poudarja zvestobo «Trade Unions» idealom laburistične stranke, naletela na precejšnjo opozicijo.

Delegati na kongresu so s simpatijo sprejeli govor delegata jugoslovanskih sindikatov Filipa Matića, ki je govoril o nujnosti sodelovanja med sindikati kot o bistvenem elementu za ohranitev miru, neodvisnosti in svobode. Matić je podčrtal, da je sodelovanje bistvenega pomena tudi za upor proti uporabi sile s strani Sovjetske zveze v ČSSR, proti napadom na Srednjem vzhodu in v Vietnamu. To sodelovanje, je dostavil jugoslovanski delegat, se mora ustvarjati ne glede na razlike ideološkega značaja za okrepitev delavskega gibanja v posameznih državah in na mednarodnem področju.

Potem so govorili številni delegati drugih držav, ki so vsi izražali simpatijo za češkoslovaško.

LONDON, 2. — Nacionalistična stranka iz Walesa «Plaid Cymru» je izdala poziv na svoje člane, naj se ob bližnji investituri princa Karla za waleškega princa (ta naslov je pridržan za prestolonaslednike) obnašajo tako, kot so se obnašali Čehi do čet varšavskega pakta.

V Urugvaju kmalu ukinjeno obsedno stanje

RIO DE JANEIRO, 2. — Urugvajski predsednik Pacheco Areco je odredil splošno demobilizacijo 15.000 funkcionarjev in delavcev državnih družb.

Ta odlok vlade v Montevideu naj bi normaliziral položaj v deželi. Osebje državnih podjetij so mobilizirali z namenom, da bi nevtralizirali stavke in socialne nerede, ki so v zadnjih tednih resno pretresli Urugvaj.

Pričakujejo, da bo urugvajska vlada skoraj ukinila tudi obsedno stanje in da se bo kmalu začela dogovarjati s sindikalnimi in študentskimi voditelji, da bi skupaj poiskali mirno rešitev resne nacionalne krize.

NDOLA, (Zambija), 2. — Ob prisotnosti predsednika Tanzanije Nyererja in Zambije Kaunde so danes odprli nov naftovod Dar es Salam - Ndola, ki ga je zgradila italijanska družba SNAM Progetti skupine ENI. Naftovod, ki je dolg 1.700 km, so zgradili v komaj 13 mesecih, služil bo za prevoz 450 tisoč ton petrolejskih izdelkov letno.

ATENE, 2. — Grškega časnikarja Georgiosa Drososa, dopisnika neke ameriške radiofonske skupine, ki je bil 28. avgusta deportiran, so davi izpustili. Aretiran je bil 14. avgusta takoj po atentatu proti ministrskemu predsedniku Papadopulosu.

NESPREMENJEN ODNOS SIL MED MEŠČANSKO KOALICIJO IN DELAVSKO STRANKO

Na Norveškem še vedno politično zatišje

Norvežani žive v zelo statičnem političnem ozračju. Odkar je pred tremi leti prevzela vlado meščanska koalicija, se odnos sil med njo in delavsko stranko, ki je bila na oblasti trideset let, ni bistveno spremenil. Ankete Gallupovega inštituta kažejo, da bi sedanje vladne stranke spet dobile parlamentarno večino, ko bi bile razpisane volitve in tudi premier Per Borten bi ostal na svojem položaju. Predsednik opozicijske delavske stranke Bratelli pa meni: «Na splošno gre s koalicijsko vlado dobro. Toda ta od prevzema oblasti ni v državi in tudi ni ničesar spremenila.»

Meščanske stranke — konservativna, liberalna, kmetski center in krščanska — so leta 1965 zmagale na volitvah, ne da bi volivcem poprej ponudile skupen političen program. Zaradi tega so bile v dosedanji vladni praksi stalno prisiljene v kompromisarstvo, če so hotele ohraniti duh sodelovanja. To je cena sicer dokajšnje soglasnosti med ministri. Po drugi strani pa je treba omeniti, da med meščanskimi poslanci v stortingu (parlamentu) manjka strankarske oziroma blokovske discipline.

Leta 1965 je delavska stranka (Arbeiderparti) izgubila vlado zaradi visokih cen, premajhnih plač in nezadostne stanovanjske izgradnje. Sedaj se politični nasprotniki bojujejo okrog istih vprašanj, le da so njihove vloge zamenjane. V državi je sicer močno porasla stanovanjska gradnja, toda inflacija je huda in cene se naglo dvigajo. Vlada je izvedla nekaj davčnih reform v korist srednjih slojev, kmetov in gospodinj, toda celotno davčno breme je ostalo enako težko. Zato ni čudno, če se na Norveškem veliko govori o notranjepolitičnem dolgočasju in o nezmožnosti najmočnejših strank, desnice in socialistov, da bi družbeno prenovile deželo.

Opozicija meni, da sedanja vlada samo upravlja politiko, začrtano še pod socialnimi demokrati pred letom 1965. Sam meščanski režim ni prinesel nobenih sprememb, pravijo, kar je zlasti očitno v industrijski in strukturalni gospodarski politiki. Po drugi strani pa se je v zadnjih treh letih pojavila vrsta novih ekonomskih in družbenih problemov, ki postavljajo sedanjo vladno politiko (na starih temeljih) pravzaprav v senco stagnacije. In res premier Borten večkrat vzklikne v stortingu, kadar se opozicija upira kakemu vladnemu predlogu: «Toda saj delamo mi natančno isto, kot je delal Gerhardsen!» Gerhardsen je bil namreč socialdemokratski predsednik vlade pred Bortenom.

V takem položaju je opozicionalni boj izredno slaboten. Če bi delavska stranka namreč hotela dosledno kritizirati politiko sedanje vlade, bi morala tolči po njenih temeljih, ki pa jih je bila pred tremi leti postavila še sama. Delavska stranka pa si tudi ne more privoščiti nobenega parlamentarnega taktiziranja in raznih kuloarskih manevrov, s katerimi bi skušala izpuliti krmilo iz rok meščanske koalicije. Sekretar delavske stranke Haakon Lie pojasnjuje vzroke takole:

«Ker upamo na prevzem oblasti že na prihodnjih parlamentarnih volitvah leta 1969, smo primorani nadaljevati nekdanjo Gerhardsenovo politično linijo tudi v opoziciji. Če bomo prišli prihodnje leto v vlado, bomo samo na ta način lahko zagotovili kontinuiteto socialdemokratske politike. Ne moremo si privoščiti nobenih pustolovščin.»

Odkar je delavska stranka prešla v opozicijo, se je spremenila. Postala je ofenzivnejša, pomladuje svoje članstvo in zamenjala je voditelja. Veterana Gerhardsena je zamenjal prav tako popularni 55-letni Trygve Bratelli. To je mož, ki ga je od vseh politikov v Skandinaviji najtežje izzvati do naglih in pretiranih izjav. Njegovo mirnost, stvaren pogled na stvari in perspektivnost mu priznavajo tudi kolegi iz meščanskih strank.

Delavska stranka ima velike notranje probleme zlasti zaradi nesoglasja članov o norveškem članstvu v paktu NATO. To notranje nasprotje je leta 1961 že pripeljalo do razcepa, ko so odpadniki ustanovili socialistično ljudsko stranko in dobili dve mesti v stortingu. Delavska stranka, ki spreje-ma norveško članstvo v NATO, zadnja leta vedno bolj izgublja svoje mlade pristaše. Ti se raje usmerjajo k liberalcem, zlasti pa k ljudskim socialistom. Slednji namreč nasprotujejo NATO in to privlači mladino, ki še ni začela živeti v prvem obdobju hladne vojne, takrat ko je Atlantski pakt nastal. Namesto tega mladi slišijo o Vietnamu, o grški diktaturi in o portugalskem kolonializmu, kar jih odbija od atlantizma in usmerja k socialistični ljudski stranki. Kar zadeva komuniste, so ti po madžarski krizi leta 1956 izgubili mnogo pristašev in si vse odtlej niso opomogli.

Kar zadeva konservativce (Höyre), je treba povedati, da ta najmočnejša meščanska stranka že dolgo časa vozi po političnih tirnicah centra. Še celo takoj po drugi svetovni vojni so bili njeni glavni nasprotniki liberalci in sedanji zunanji minister John Lyng je uspel zgladiti nesoglasja med obema strankama šele do volitev leta 1961. Odtlej so se težnje po sodelovanju obdržale do danes, saj se koalicija drži večinoma centra, ki je med meščanskimi volivci še najbolj priljubljen. Po drugi strani pa tudi center popušča konservativcem. To se je jasno pokazalo potem, ko so slednji predlagali norveško kandidaturo za EGS in se je stranka centra na ljubo vladnega sodelovanja odpovedala svojemu nasprotovanju o tem vprašanju.

Norveška je v zadnjih treh letih imela dokajšnjo politično stabilnost. Vprašanje je, koliko časa bodo domači politiki še pluli po mirnih vodah. Zaradi politične stagnacije se namreč krepijo kritike z desnega krila koalicije in se radikalizira njeno levo krilo. Vendar je bližnja preteklost pokazala, da zunanjepolitična vprašanja recimo (NATO) ne morejo spraviti meščanske vlade v krizo. Meščanska koalicija bo morala pokazati svojo sposobnost in voljo do politične obnove ob gospodarskih težavah. Pričakujejo, da bo v tem pogledu pomenila odločilno preizkušnjo razprava o strukturalnih problemih gospodarstva. To pa je področje, na katerem bo opozicija igrala na svoje nove karte, recimo na zamisel o ustanovitvi neke vrste državne investicijske banke z začetnim kapitalom 300 milijonov kron.

Trije zdravniki v Houstonu, ki so istočasno izvedli štiri kirurške posege: na sredi znani zdravnik (operiral je tudi v Ljubljani) prof. De Bakey, ki je presadil srce, na levi je dr. Scott, ki je presadil ledvice, na desni pa dr. Bell, ki je presadil pljuča

Z BENEŠKEGA FILMSKEGA FESTIVALA

Še kar dober film mladega nemškega režiserja Klugeja

Le nekaj dobrih prizorov v delu Liliane Cavani «Galilei»

(Od našega posebnega dopisnika)

BENETKE, 2. — Ima film, ki se skuša izogniti banalnemu izrazoslovju in tradicionalnim formulam spektakla kakšno možnost, da privlači zanimanje širše javnosti? To vprašanje smo si postavili že v Trstu, ko tudi najboljši filmi kot Brookov «Marat - Sade» ali «Daleč od Vietnama», ki nosi podpise najbolj sposobnih režiserjev današnje kinomatografije Godarda, Ivensa in Resnaisa, niso bili na sporedu kot en ali dva dni.

To vprašanje je še bolj prišlo do izraza po včerajšnjem predvajanju na festivalu nemškega filma «Umetniki pod cirkuškim šotorom». Mladi univerzitetni docent Alexander Kluge, ki je film režiral, se je že pred dvema letoma izkazal na beneškem filmskem festivalu, ko je za delo «Anita G.» dobil nagrado žirije. Letošnje delo brez dvoma potrjuje intelektualno sposobnost in napredek, vendar je malo upanja, da bo dosegel kak večji uspeh pri občinstvu. Njegova teza je zanimiva, vendar težka, in samo kritiki lahko vidijo v njegovem filmu neko vrsto alegorije. V filmu je govora o mladi lastnici cirkusa, ki ga skuša preurediti in mu dati bolj človeške oblike. Njeni poskusi so sicer obsojeni na neuspeh, vendar so tudi odprti upanju, ki ne splahne niti ko je dekle prisiljeno delati z zelo nizko kvalifikacijo za televizijo, zaradi česar premišljuje o možnosti, da bi stopila v državno službo.

In prav zaradi tega se ponovno pojavlja vprašanje, ki smo si ga zastavili v začetku in na katerega niti Kluge ni odgovoril.

Liliana Cavani je danes prikazala svoj film «Galilei». Novosti ni niti v tem delu, ki teče bolj «pripovedovalno», pa čeprav ne manjkajo presunljivi prizori kot Giordano Bruno na grmadi. Da njeno delo ne vsebuje nobenih globokih vprašanj, dokazuje tudi dejstvo, da si ga je italijanska televizija zagotovila za predvajanje, ko se bodo na majhnem zaslonu pojavile tudi barvne oddaje.

Vprašanje Galileia pa je aktualno, ker nameravajo Nobelovi nagrajenci za fiziko zahtevati od cerkve, da rehabilitira znanstvenika. Sicer pa je Calvanijeva rekla danes zjutraj, da je «kriza med kulturno osebnostjo in oblastjo včerajšnja, današnja in sploh tema vseh dni. Kulturna osebnost mora kloniti oblasti, mora reagirati ali groziti, obsoditi, se boriti proti njej ali skušati jo izboljšati?» Tudi to je vprašanje na katerega je morda še težje odgovoriti kot na prvega.

G. R.

Notranjost novega modela fiata 500, ki bo šel v prodajo z oznako «L». Kot se vidi na sliki, je notranjost bolj udobno urejena posebno, ker bodo naslonjala sedežev premakljiva. Model bo prišel na trg sredi septembra in bo stal 50.000 lir več kot sedanji

To se lahko zgodi le v Londonu

Plesalko direktorju za njegov rojstni dan

LONDON, 2. — Lahko si predstavljamo presenečenje direktorja važnega londonskega reklamnega podjetja Gregoryja Birbila, ko je stopila v njegovo pisarno, kot dar njegovih uslužbencev za rojstni dan, izvedenka za «trebušni ples», ki je imela okoli popka napisano voščilo «Happy birthday Greg».

Kaj se lahko podari človeku, ki ima že vse, so premišljevali njegovi uslužbenci, ki so najeli za en dan plesalko Julie Mendez. Ta je znana iz filma o Jamesu Bondu «Iz Rusije z ljubeznijo»

Birbil, ki ima 31 let, je o zadevi izjavil: «Najprej sem obstal, a sem kmalu videl okoli popka voščilo. To je bilo res krasno darilo in veliko presenečenje.»

Mendezova je prišla v stavbo s stranskega vhoda. Tu se je preoblekla in je plesala ves dopoldan. Predstavi so seveda prisostvovali vsi Birbilovi uslužbenci.

Požar upepelil 40.000 parov čevljev

PERUGIA, 2. — Požar, ki je danes izbruhnil v skladišču trgovca na debelo Dorica Cappuccello iz Perugie, je upepelil 40.000 parov čevljev v vrednosti 90 milijonov lir.

Ogenj so opazili nekateri pešci, ki so poklicali na kraj gasilce. Plameni so zajeli tudi prvo nadstropje in so jih pogasil. šele po šestih urah napornega dela. Ker je požar uničil tudi druge naprave, ki so bile v skladišču, domnevajo, da je škode za 100 milijonov lir.

RIM, 2. — Neki italijanski poslanec je predložil zakonski osnutek za uvedbo novih smernih kazalcev, ki so v nekaterih državah že v veljavi. Vozila naj bi imela po novem na zadnjem delu utripajočo zeleno lučko, ki bi nakazovala možnost prehitevanja in rdečo, s katerim bi šofer nakazal avtomobilu, ki mu sledi, da zaradi nasproti vozečih avtov ni mogoče prehitevati. To bi zelo koristilo pri prehitevanju tovornjakov s prikolicami na ozkih cestah.

MILAN, 2. — Med premikanjem zidarskega odra, na katerem sta pleskala pročelje neke hiše, sta dva delavca zadela s kovinskim ogrodjem žico visoke napetosti, ki je oba vrgla ob tla. Delavcema so priskočili na pomoč in ju odpeljali v bolnišnico, vendar sta kljub zdravniški pomoči, že med prevozom umrla.

LONDON, 2. — Prejšnjo noč so v neki londonski bolnišnici presadili jetra 18-letnega mehanika, ki je v nedeljo umrl na posledicah prometne nesreče, v nekega fanta in neko dekle. Zdravniki so javili, da je zdravstveno stanje obeh operiranih oseb zadovoljivo.

PO STRAHOVITIH POTRESNIH SUNKIH V IRANU

Do sedaj uradno nad 20.000 žrtev

Boje se za usodo 47.000 prebivalcev mesta Ferdous

TEHERAN, 2. — Strahovit potres, ki je v soboto in nedeljo zajel del iranskega ozemlja, je zahteval veliko število smrtnih žrtev. Predstavnik «rdečega leva in sonca» (iranski rdeči križ) je izjavil, da so do danes zjutraj uradno našteli v pokrajini Khorassa 8.222 žrtev potresa. Med temi je tudi 60 hudo ranjenih oseb, ki so jih v soboto odpeljali v bolnišnico v Ferdos, kjer so umrli pod razvalinami stavbe, ki se je zaradi včerajšnjega potresnega sunka zrušila.

Najhuje je potres prizadel mesto Gonabada, kjer od včeraj ponoči vodi reševalno delo prvi minister Amir Abbas Hoveida s štirimi člani njegovega kabineta. Ti so danes odpotovali v Kakhk, kjer je bilo v soboto zaradi potresa 4.500 mrtvih.

Medtem ko reševalne odprave skušajo priti do vasi v hribovitih predelih, da bi ugotovili višino škode in da bi nudili pomoč žrtvam, javljajo, da je nad sto tisoč oseb ostalo brez strehe.

Vladni funkcionarji, ki so jih poslali v kraje, ki jih je potres najbolj prizadel, so obvestili predstavnike v glavnem mestu Irana, da je do sedaj več kot 20.000 smrtnih žrtev. Ministrski svet, ki je potrdil, da je dobil te vesti, bo v posebnem poročilu objavil, brž ko mu bo mogoče ugotoviti točne številke žrtev, uradno število. Vesti iz krajev, ki jih je potres najbolj prizadel, govore, da so mesta in vasi taki «kot po eksploziji atomske bombe».

Najbolj tragičen je položaj v Kahkhu in Dashibayazu, kjer jih je od 8.000 prebivalcev umrlo 6.000. Največja zaskrbljenost vlada za usodo Ferdousa, s katerim nimajo nobene zveze. Ne izključujejo možnosti, da je bilo to mesto popolnoma uničeno in da je pod ruševinami hiš večji del prebivalstva mesta, ki jih je štelo 47.000.

Zakaj je potres terjal v razmeroma malo obljudenih krajih tako ogromno število smrtnih žrtev? Hiše so zgrajene na preprost način z opekami iz suhe zemlje. Krhke hiše so se tako že ob prvem potresnem sunku zrušile in pokopale pod seboj vse stanovalce. V nekaterih vaseh je nemogoče razločevati cest od kraja, kjer so bile hiše. Povsod so sami kupi zemlje in pod njimi so žrtve. V Khaku so oblasti prekinile odkopavanje in so pustile mrtve, kjer so. Saj je mestece praktično eno samo veliko pokopališče.

Zdravstvene oblasti imajo precej preglavic za nego in prevoz ranjencev, ki jih je baje okoli 50.000. Majhne bolnišnice so že davno zasedene do zadnjega kotička, oblasti pa so mobilizirale vse helikopterje, kar jih premore Iran za prevoz najhuje ranjenil in krvne plazme ter drugih stvari.

Včeraj so potegnili izpod ruševin hiše v Kahku nosečo žensko, ki je nekaj ur po reševitvi povila fantka. Njuno zdravstveno stanje je dobro.

MED VSEDRŽAVNO KONFERENCO «ČRNE OBLASTI»

Črnci bodo bojkotirali predsedniške volitve

Na konferenci so predlagali ustanovitev črnske politične stranke, neodvisne države in vojske

FILADELFIJA, 2. — Vsedržavna konferenca «Black Powerja» (Črna oblast) je končala z delom in je ob koncu izglasovala predlog za ustanovitev politične stranke, vojske in črnske države v ZDA. Konferenci je prisostvovalo nad 3.000 delegatov, ki so proglasili bojkotažo prihodnjih predsedniških volitev v Ameriki, sklicujoč se na dejstvo, da črnci nimajo nobene koristi od trenutne politične strukture v državi. Med delegati so bili tudi člani zmerne skupine, ki pa so vseeno glasovali za ustanovitev črnske politične stranke.

Konferenca je trajala štiri dni in sta ji prisostvovala med drugimi tudi pisatelj Le Roi Jones in vodja črnske aktivistične skupine Kalifornije Ron Karenga. Prav slednji je v svojem govoru sprožil predlog za ustanovitev «republike nove Afrike», to je «ločene, svobodne in neodvisne države za črnce», ki bi jo sestavili iz petih držav južnega dela ZDA. Z druge strani pa so predlagali za obrambo črnske skupnosti ustanovitev nacionalne črnske armade.

Vzdušje na konferenci je bilo precej napeto, še posebno zaradi stalnih zahtev po samoodločbi črncev. Delom konference niso smeli prisostvovati beli novinarji. Vesti so jim med tiskovno konferenco sporočali temnopolti časnikarji.

Danes se je zvedelo, da so suspendirali tri filadelfijske policijske funkcionarje, ki so grobo žalili delegate na konferenci.

ZARADI NEDOVLJENEGA LOVA

Čuvaji prijavili sodišču 25 lovcev

TRAPANI, 2. — Skupina lovskih čuvajev je prijavila sodnim oblastem 25 lovcev, ki so jih zasačili med lovom s prepovedanimi sredstvi. Dva od teh sta bila celo brez orožnega lista. Lovski čuvaji so zaplenili 25 pušk, številne naboje, dva avta in precej pobite divjačine.

Tatovi v stanovanju Lorda Avona - Edena

LONDON, 2. — Skupina tatov je danes ponoči vlomila v stanovanje lorda Avona (bivši britanski zunanji minister Anthony Eden) v Wiltshiru. Edenova žena je slišala ropot in je šla v nižje nadstropje, s čimer je prestrašila tatove, ki so zbežali, a so odnesli s seboj za 180 tisoč lir vredne predmete, med katerimi je tudi srebrn medaljon, ki ga je papež Pij XII. podaril Edenu.

V Salsomaggiore so izbrali letošnjo «Miss Italia». Naslov lepotice Italije je pripadel Grazielli Chiappalone, po rodu iz Kalabrije (na sliki)

knjige ~ gledališče ~ ples ~ slikarstvo ~ glasba ~ film

KALMAN MIKSZATH

Nenavadna poroka

Maria Döry, hčerka barona, je zanosila z grajskim duhovnikom. Da bi opral čast družine, jo je njen oče, potem ko je zvedel za dogodek, nasilno poročil z grofom Janosom Buttlerjem, ki je kot študent prišel na obisk v grad. Študenta so baronovi ljudje zvezali in ga postavili pred grajskega duhovnika, istega človeka, ki je onečastil hčer. In ta ju je poročil. To se je v začetku preteklega stoletja na Madžarskem v resnici zgodilo. Okrog tega dogodka pa je pisatelj Kalman Mikszath napisal roman, ki mu je za osnovo vzel ta dogodek, okoli njega pa napletel še ljubezensko zgodbo med Buttlerjem in lepo Pirosko Horvath, s katero se je bil Janos Buttler zaročil pred prisilno poroko. In v romanu obširno prikazal prizadevanje mladega grofa Buttlerja, da bi dosegel razveljavitev prisilne poroke. Vse njegovo prizadevanje pa je bilo brezuspešno in ostal je zakoniti mož žene, ki je ni ljubil in katera je imela otroka z drugim. Neskončno dolga pravda proti ostankom srednjeveškega mračnjaštva je ostala brezuspešna. Buttler si je zaman prizadeval, da bi dosegel razveljavitev zakona. Tako je ostal prisilno poročen, vendar je živel dejansko ločeno od žene, veseljačil in zapravljal premoženje, dokler ga ni na Dunaju zadela kap. Še prej pa je doživel srečanje z ljubljeno Pirosko, ki je ostala zvesta ljubezni in neporočena.

To je torej osrednja zgodba romana, napisanega na osnovi resničnega dogodka, ki je pred dobrim stoletjem razburjal duhove na Madžarskem. Roman o treh mladih ljudeh, o nesrečnem grofu Janosu Buttlerju, lepi Piroski Horvath in nesrečni ženi Mariji Döry, ki vsak po svoje doživljajo tragiko zapravljene in neizživete mladosti. Vendar pa bistvo tega dela z naslovom NENAVADNA POROKA ni toliko v tragičnosti ljubezenskih zgodb in življenjskih usod. Pisatelju je šlo bolj za prikaz spopada med Janosom Buttlerjem, predstavnikom bojevite, morda bolj poštene in bolj človeške nižje gospode ter cerkveno in posvetno velegospodo. Gre torej za prikaz družbenih trenj v Madžarski v začetku preteklega stoletja, za prikaz neuspelega boja proti srednjeveškemu mračnjaštvu, ki hoče potlačiti zadevo s prisilno poroko in ki v tem svojem prizadevanju tudi uspe. Seveda Mikszath ni bil zgodovinar, temveč pisatelj, ki je na podlagi zgodovinskih dejstev razkril ne samo družbeni boj med dvema svetovoma, temveč tudi njega človeško in moralno plat. Zato spremljamo v romanu tudi zanimive življenjske usode mladih ljudi, prijetno napisane ljubezenske zgodbe, opise takratnega življenja, prijetno pa tudi pisateljevi veri v bodočo zmago poštenja in pravice. Tako imamo torej v Nenavadni poroki primerek madžarskega romana iz romantičnega obdobja, romana, ki bralcu ne posreduje samo zanimive, malce sentimentalne ljubezenske zgodbe, temveč tudi tekst, ki nam prikazuje zgodovinski boj dveh svetov in kis tercer temelji na obsodbi mračnjaškega nasilja duhovščine in veleposestnikov.

Kalman Mikszath (1847-1910) velja za enega najpomembnejših pisateljev realistično kritične smeri v madžarski literaturi ob koncu preteklega stoletja. Zaradi tega, ker je v svojih delih znal prikazati in s tenkim posluhom sočustvovati z drobnimi in vsakodnevnimi težavami poprečnih ljudi, je bil in je še, močno priljubljen pri domačih bralcih. Nenavadna poroka sodi med njegova poglavitna dela. Zaradi idejnih osnov in prijetnega branja je roman vreden, da ga vzamemo v roke. Delo pa ne odlikuje samo zanimivost zgodbe in idejna osnova. Pisateljeva prijetna pripoved, lapidaren, a vendar malce segav, kritičen in mestoma tudi rahlo satiričen stil, daje romanu svoj pečat. Tako je branje Nenavadne poroke prav prijetno.

Slovenski prevod romana, ki ga je oskrbel Drago Grah, je izdala Pomurska založba v Murski Soboti, ki nam je posredovala že vrsto del madžarske književnosti in ki je tudi s tem delom opravila priznanja vredno poslanstvo kulturne izmenjave.

Sl. Ru.

NA KONGRESU FILOZOFOV

Marx in filozofija današnjega časa

DUNAJ, 2. — Predsednik avstrijske republike Jonas je danes otvoril na Dunaju 14. mednarodni kongres filozofije, kateremu prisostvuje 3.000 predstavnikov iz vseh delov sveta. Avstrijski predsednik je v svojem govoru poudaril, da so žal politični dogodki na svetu v nasprotju s proglasom OZN, ki je leto 1968 proglasila za leto človečanskih pravic.

Danes sta prof. Oiserman (Sovjetska zveza) in prof Cornu (Vzhodna Nemčija) spregovorila o temi «Marx in filozofija današnjega časa». O tej temi se je razvila ostra in dolga debata. Nekateri, posebno iz SZ in NDR so trdili, da je na podlagi Marxovih idej nastal na medtem likem delu sveta nov red, medtem ko so drugi, posebno jugoslovanski in češkoslovaški filozofi trdili, da Marx ni imel vedno prav in da je zato v koristi socializma potrebna svoboda kritike njegovih idej. Iz tega sledi tudi, da mora vsaka država slediti lastni poti v socializem.

Ker je občinstvo večkrat prekinilo debato, ga je prof. Schaff (Poljska) naprosil, naj ne spreminja v diskusijo, ki so jo organizirali ob 150-letnici Marxovega rojstva, v navadno politično zborovanje.

OB POVRATKU DOMOV NA AVTOCESTI BLIZU SORRENTA

Z avtom v varnostno ograjo: šofer in pet potnikov mrtvih

Silovito trčenje dveh motociklistov na sredi ceste - Oba mrtva

NEAPELJ, 2. — Šest oseb je ponoči med nedeljo in ponedeljkom izgubilo življenje v strahoviti nesreči, ki se je pripetila na avtocesti nedaleč od Sorrenta. V nedeljo so se sorodniki Raffaela Di Fenzo odpravili v Sorrento, kjer so se dolgo zadržali na večerji. Ob povratku je Raffaelov bratranec odpeljal naprej in se ustavil šele pred domom. Tu je nekaj časa počakal in ker ni videl nikogar, se je vrnil na avtocesto, kjer je zvedel za nesrečo. Ker je bil v bratrančevem avtu tudi njegov sinček, je nemudoma odšel v bolnišnico, kjer mu ni preostalo drugega kot pomagati preiskovalnim organom, da so identificirali žrtve.

Policija je ugotovila, da je avto Di Fenza začelo zanašati proti levi in da je treščil v začetni del varnostne ograje, ki se je zarila globoko v njegov fiat 1300. Šofer avta je bil na mestu mrtev, druge potnike pa so nujno odpeljali v bolnišnico. Tudi ti in sicer šoferjeva žena, njegova mati in njena sestra, njegova hčerka in nečak, so bili že mrtvi. Nekateri so namreč podlegli ranam že med prevozom v bolnišnico.

TRAPANI, 2. — Dva motociklista sta se danes silovito zaletela na sredi ceste Palermo - Trapani. Sunek je oba vrgel na asfalt, kjer sta se udarila po glavi. Oba so z zasebnimi avtomobili odpeljali v bolnišnico, kjer pa jima niso mogli več nuditi pomoči. Bila sta že mrtva. Eden od motociklistov je imel 17, drugi pa 21 let. Slednji je bil poročen in zapušča dva otroka.

GENOVA, 2. — Velik «container» se je danes zvrnil s tovornjaka, ko je ta zavozil v ovinek in padel na dva otroka. En otrok je bil na mestu mrtev, drugega pa so morali odpeljati v bolnišnico.

TURIN, 2. — Neki avtomobilist, doma iz Nicosie pri Palermo, a trenutno stanujoč v Turinu, je danes napadel in ranil mestnega stražnika, ki ga je hotel kaznovati z globo in je s prijatelji zbežal. Mestni stražnik je ustavil fiat 600, v katerem je bil 26-letni Giuseppe Casale, ker je ta kljub rumeni luči zavozil na križišče. Stražnik je tudi ugotovil, da Casale ni imel potrjenega šoferskega dovoljenja in da ni bil v redu niti s prometno takso. Južnjak se je začel prepirati in je udaril stražnika po nosu ter ga vrgel na tla, kjer ga je s pomočjo prijateljev stepel. Vsi trije so nato zbežali, toda Casaleja so kmalu zasačili in ga odpeljali na zaslišivanje, medtem ko je moral občinski redar v bolnišnico, kjer so mu ugotovili poleg udarcev in podplutb po obrazu tudi zlom nadlahtnice. Zdraviti se bo moral 20 dni.

L'AQUILA, 2. — Med povratkom domov je 25-letni univerzitetni študent kakih 35 km od L'Aquile zavozil s fiatom 500 s ceste, zašel je v jarek in silovito treščil v edino drevo, ki je bilo ob cesti. Pri nesreči se je študent hudo ranil, njegova sestra in sestrična, ki sta bili z njim v vozilu, pa sta bili na mestu mrtvi.

ZARADI STEKLINE

V Neaplju usmrtili še dvestoosem psov

NEAPELJ, 2. — Danes zjutraj so nadaljevali z usmrtitvijo v plinski celici preostalih steklih psov. Po sobotni usmrtitvi jih je še ostalo 208. Ves popoldan so občinski tovornjaki prevažali iz Agnana, kjer so bili v pesjakih dveh ljubiteljev živali, v Sant'Efremo Vecchio, kjer so jih kmalu po 13. uri pobili vse. Danes se je zvedelo, da je potepajoči se pes ugriznil dva druga. Kmetje so ubili psa, ki je bil, kakor so ugotovili živinozdravniki stekel

Danes popoldne so pobili še 17 psov. Uradno so javili, da so usmrtili s plinom 244 steklih psov in ne 327 kot se je spočetka govorilo. Živinozdravnik pokrajinske uprave je sprožil tožbo proti neznancem, ki so mu v teh dneh pismeno ali telefonsko grozili.

AOSTA, 2. — Med vežbanjem po smeri Bonatti - Ghigo na vzhodni steni Gran Capucina je 20-letni agent finančne straže zgrmel 100 m v globino, kjer je mrtev obležal. Njegovi tovarisi iz plezalnega tečaja so kasneje truplo ponesrečenca prenesli v Courmayeur.

O ZASEDANJU NEJEDRSKIH DRŽAV V ŽENEVI

Vse prejšnje nezaupanje prihaja spet do izraza

«Vrhunska varnost» velja dejansko le za dva velikana

ŽENEVA, 2. — Te dni so se sestali v Ženevi predstavniki nejedrskih držav, da bi proučili učinkovitost tistega mednarodnega sporazuma, ki sta ga ponudili v podpis vsem državam sveta dve največji jedrski sili ZDA in SZ. Gre za sporazum o neširjenju jedrskega orožja, ki se o njem že dolgo razpravlja in polemizira.

Brž ko je bil sporazum med Sovjetsko zvezo in ZDA objavljen, so ga mnogi napadli. In kljub temu je sporazum podpisalo že veliko držav, v prepričanju pač, da bo to prvi korak k nadaljnjim pogajanjem in k nadaljnjim sporazumom o celotni razorožitvi, kar bi vneslo v svet drugačno razpoloženje, hkrati pa razblinilo razne strahove in ustvarilo vzdušje za bolj racionalno izkoriščanje jedrske energije v miroljubne namene.

Sporazum o neširjenju jedrskega orožja so podpisale tudi nekatere države, ki bi mogle tudi same izdelovati jedrsko orožje. Sporazum so podpisale tudi nekatere manjše ali srednje države, ki so pod sovjetsko-ameriški sporazum dale svoj podpis v prepričanju, da s tem dajo svoj delež k ustvarjanju nejedrskih področij, kar da bo služilo tudi k nadaljnjemu procesu zbliževanja in pomirjenja med bloki in pred tem med glavnima dvema silama. Pri tem bi se moglo že govoriti, ali vsaj za dogledno bodočnost napovedovati tesnejše sodelovanje med jedrskimi in nejedrskimi silami. In prav v tem je bistvo sedanjih pogajanj. Ženevska konferenca nejedrskih držav je bila sklicana prav za to, da bi obravnavali najrazličnejše plati tega sporazuma in razne pripombe, ki jih imajo nejedrske države do njega.

Pot do sporazuma o omejevanju jedrskega oboroževanja je bila dolga in težka in kljub nič kaj povoljnim mednarodnim razmeram, je bil ta sporazum sklenjen. Brez dvoma je to bilo plod določenih aranžmajev med Moskvo in Washingtonom, morda tudi pod pritiskom vedno hujših bremen in žrtev, ki jih terja oboroževalna tekma. Toda ta dogovor, ki da zagotavlja varnost vseh dežel, zagotavlja le «vrhunsko varnost», ker bodo samo «veliki» nosili odgovornost za vse, kar se bo dogajalo. Toda v tem kontekstu in v luči dogodkov na Češkoslovaškem morejo takšni sporazumi povzročiti tudi upravičene sume in dvome v učinkovitost dogovora, kajti kaj pomeni beseda «vrhunska varnost» v razmerah, ko ena izmed velikih sil ogroža varnost kake manjše dežele in hkrati zase ohrani «vrhunsko varnost?» Očitno je, da tudi sporazum o neširjenju jedrskega orožja nosi v sebi značilnosti politike razdelitve sveta na bloke in to danes na temelju jedrske zmogljivosti dveh največjih vojaških sil na svetu.

Poseg petih držav varšavskega sporazuma na Češkoslovaškem je prav tako eden izmed dokazov, kako se da sporazum o neširjenju jedrskega orožja enostransko tolmačiti. Zato ženevska konferenca nejedrskih držav ne more mimo te plati sporazuma, plati, ki je bila v dolgih mesecih razprav stalno navzoča.

Na povojni mednarodni sceni so namreč velike sile preveč pogosto igrale vlogo tistih, ki so kršili mednarodne sporazume. Osnovni mednarodni sporazum, t.j. listina Združenih narodov, je zaradi takih kršitev bolj ali manj že mrtva beseda. O tem bi mogli pričati številni dosedanji primeri na ameriški, na azijski in afriški celini, pa tudi sedaj v Evropi. In zato ali bi v določenem trenutku tudi sam sporazum o neširjenju jedrskega orožja ne mogel biti sprejet ali tolmačen kot preprost izgovor za jedrsko oborožitev tudi nekaterih nejedrskih držav in bi torej prišlo prav do nasprotnega učinka od tega, kar sporazum Moskva-Washington predvideva?

Takšen «napredek» bi bil dejansko zanikanje samega sporazuma dveh največjih sil. Hkrati pa bi mogel služiti tudi kot izgovor za jedrsko vojno. Obe «supersili» sta v tem primeru izključna dejavnika svetovnega miru, česar logično nihče ne more zanikati, hkrati pa tudi ne sprejeti. Z druge strani pa nihče ne daje pravice, da hkrati vršita ali vsaj pristajata na lokalne vojne ter na vojaške intervencije, kar se tudi že dogaja. Zaradi tega se tudi sedaj v Ženevi vsiljuje vprašanje, kako resnično vzpostaviti kolektivno varnost vseh, jedrskih in nejedrskih sil, da bi se sporazum o neširjenju jedrskega orožja resnično sprejel kot temelj za splošno izboljšanje odnosov med deželami in ne le kot nekakšna obveznost nejedrskih držav naproti jedrskim.

Manjše in srednje države, ki so sporazum o neširjenju jedrskega orožja že podpisale, in tudi tiste države, ki se pripravljajo, da bi ga podpisale, sedaj pa podpis odlašajo zaradi zadnjih dogodkov na Češkoslovaškem, vidijo dejanski napredek v jedrskem neangažiranju, če se sprejme stanje v jedrskih odnosih, kakršno je bilo v trenutku podpisa ameriško-sovjetskega sporazuma. Očitno je, da se varnost nejedrskih držav ne more zagotoviti s samim sporazumom, kolikor ne bo sledilo postopno manjšanje rezerv jedrskega orožja in kolikor ne bodo sledili nadaljnji napori na sicer dolgi, hkrati pa tako potrebni poti k razorožitvi. «Supersili» — SZ in ZDA — bi morali svoje zaloge jedrskega orožja zmanjševati, hkrati pa ustvarjati politične pogoje, da se moskovska pogodba o delni prepovedi jedrskih poskusov dopolni tako, da se prepovedo tudi podzemeljski poskusi. Hkrati pa bi morali težiti še za tem, da se pospeši mednarodno sodelovanje v uporab jedrske energije v miroljubne namene. SZ in ZDA bi morale tudi podpirati težnje za ustanovitev brezatomskih področij, kjerkoli na svetu se takšna možnost ponudi ali vsaj nakaže. Edino tako bi mogli priti iz stanja, v katerem velike sile kopičijo svojo jedrsko moč, nejedrske sile pa se ne morejo upreti politiki, ki upošteva «vrhunsko varnost» sveta, ne upošteva pa varnosti posameznih dežel.

Nejedrske sile v splošnem ne želijo postati jedrske. Razširjenje atomskega kluba z novimi člani krije namreč v sebi še večjo nevarnost morebitnega svetovnega jedrskega obračuna. Nejedrske države sedaj poudarjajo, da jedrske velesile ne smejo svoje prednosti izkoriščati v svoje politične hegemonistične namene.

Sporazum o neširjenju jedrskega orožja je torej samo eden izmed videzov vsiljevanja neenakopravnosti po svetu. Zato je popolnoma logično, da se v nekaterih nejedrskih državah začenja širiti mnenje, da je izvajanje sporazuma o neširjenju jedrskega orožja le daljna, nedosežna utopija, morda celo zabloda. K temu razpoloženju po svetu pa so pripomogle v glavnem jedrske sile, še posebej dve «supersili».

Na mednarodni konferenci v Ženevi prihajajo torej ponovno do izraza dileme, za katere se je še pred nekaj meseci računalo, da so stvar preteklosti.

Orkester «Kras» je razmeroma mlad ansambel. Sestavljajo ga mladi fantje iz več kraških vasi. V razmeroma kratkem uveljavljanju je ansambel nastopil doslej na raznih prireditvah, kot na primer na proslavi 70-letnice prosvetnega društva «Slovan», na 10. jubilejnem kmečkem taboru na Opčinah, na sedanjem športnem tednu š. d. «Gaja» in drugod. V soboto in nedeljo pa bo ansambel nastopil v Jamljah

Slovenska filharmonija bo prihodnje leto gostovala v «Verdiju»

Pred tem pa bo tržaška gostovala v Ljubljani

LJUBLJANA, 2. — *Pretekli petek, 30. avgusta, je bila v Ljubljani tričlanska delegacija Tržaške filharmonije, ki jo je vodil njen umetniški vodja Luigi Toffolo. Namen razgovorov s predstavniki slovenske filharmonije je bil, da se dokončno dogovorijo o sodelovanju med tema dvema glasbenima ustanovama. Sklenili so, da bo 11. aprila prihodnje leto Tržaška filharmonija gostovala v Ljubljani, 21. istega meseca pa bo Slovenska filharmonija gostovala v tržaškem gledališču «Verdi».*

Kakor poroča ljubljansko «Delo», so ob tej priložnosti govorili tudi o drugih oblikah sodelovanja med Tržaško in Ljubljansko filharmonijo. Med drugim so se dogovorili o izmenjavi članov obeh ansamblov, o usklajevanju programa in o izvajanju del sodobnih jugoslovanskih in italijanskih skladateljev. Sklenili so tudi, da bodo informacije o sodelovanju sproti poročali radiu in tisku.

Kaj nam pove statistični bilten ZN

Organizacija Združenih narodov izda vsako leto statistični bilten, ki nudi tudi zanimivo branje, pa čeprav gre za statistične podatke. Iz teh podatkov namreč se da izvajati nekakšna primerjava, ki govori o tem, kako se neka država bolj naglo, druga bolj počasi razvija, v kaj se v tej ali oni državi več ali manj troši in podobno. Skratka ta bilten je nekakšna slika resničnega stanja v svetu. Iz tega biltena na primer zvemo, da imajo ZDA več radijskih sprejemnikov, merjeno na številu prebivalstva, kot katera koli druga država na svetu. Isto velja tudi za televizijske sprejemnike, vendar pa z neznatno razliko, da ima mala državica Monaco več TV sprejemnikov kot prebivalcev. Istočasno pa je tudi res, da je kar enajst držav, ki porabijo več svojega nacionalnega dohodka za solanje svojih ljudi, torej za izobraževanje kot jih porabijo v ZDA. Na primer v ZDA porabijo 6.3 odst. svojega nacionalnega dohodka za šolstvo in izobraževanje nasploh, Jugoslavija porabi 6,4, Holandska in Antile 6,5, Danska, Portoriko in Tunizija porabijo 6,7, Norveška 6,9, Japonska že 7,1, Irak 7,3 Finska 7,6, Libija pa celo 8,6.

Prej smo rekli, da pride v ZDA sorazmerno največ radijskih aparatov. Iz letnega statističnega biltena OZN razberemo, da pride v ZDA na tisoč prebivalcev kar 1717 radijskih sprejemnikov, televizijskih sprejemnikov pa imajo v ZDA na tisoč prebivalcev 344, toda v mali državici Monaco jih pride na tisoč prebivalcev kar 565. Glede radijskih sprejemnikov so že na drugem mestu Bahreimski otoki, kjer pride na tisoč prebivalcev 771 radijskih sprejemnikov. Glede TV sprejemnikov pa je takoj za ZDA, ki sledijo Monacu, Japonska.

Če ZDA prednjačijo v marsičem, je hkrati tudi res, da je kar 11 držav na svetu, kjer se več bere kot v ZDA. Še več, Urugvaj je prav gotovo država, ki je ne štejejo med razvite države in vendar se Urugvaj glede naklade dnevnega tiska že kosa z Združenimi državami, pred njimi pa so še Zahodna Nemčija, Avstralija, Norveška, Nova Zelandija, Velika Britanija, Japonska, itd. Na prvem mestu je vsekakor Velika Britanija, kjer pride 523 izvodov dnevnega tiska na tisoč prebivalcev.

Kar zadeva udobje stanovanj imamo naslednjo sliko. Največ stanovanjskega prostora imajo na otoku Men, kjer pride skoraj šest sob in pol na stanovanje, v Luksemburgu pridejo 5.3 sobe, na Holandskem prav toliko, medtem ko v ZDA «le» 4,9 sob na stanovanje. Na zadnjem mestu, seveda kar zadeva razvite in civilizirane države, je Mehika, kjer znaša poprečje stanovanjskih prostorov le 1,9 sob na stanovanje.

Tudi kar zadeva kaloričnost dnevne prehrane so v poprečju pojmi nekoliko zgrešeni. Po navadi se trdi, da imajo ZDA izredno visoko kalorično in dobro hrano. In vendar je na prvem mestu glede tega Irska, za njo pridejo Nova Zelandija, Velika Britanija, Avstralija, Švica, Francija, Poljska itd., tako da pridejo ZDA šele na enajsto mesto.

Življenjske razmere seveda vplivajo tudi na dolgost življenja. Iz podatkov, ki jih navaja statistični bilten OZN, zvemo nekaj «napovedi» tudi s tega področja. Tako na primer zvemo, da bo državljan ZDA, ki se je rodil leta 1964, živel v poprečju 66,9 let, sovjetski državljan bo živel 66 let, Holandčan pa kar 74 let, prebivalcu afriške države Čad, ki je na dnu te lestvice, pa je usojenih le 30 let življenja.

Ko že govorimo o življenjskih razmerah in o tem, koliko let bo prebivalec te ali one države v poprečju živel, se bomo ustavili pri neki državi azijske celine, ki se glede življenjske ravni zares ne more pohvaliti, ker gre ekonomski razvoj te dežele bolj počasi kot se množi njegovo prebivalstvo. Pakistan sicer ni edina taka država, vendar med tistimi, ki vzbujajo zaskrbljenost.

Pakistan šteje danes 125 milijonov prebivalcev. Toda že leta 1970 bodo v tej državi imeli 160 milijonov ljudi, kar pomeni še 35 milijonov več kot jih imajo danes. Iz teh podatkov izhaja, da so vsi načrti pakistanskih oblasti, da bi nekoliko zavrli rojstva, propadli ali da so imeli majhen, neznaten vpliv na rojstva.

Razumljivo je zato, da je življenjska raven v tej deželi iz leta v leto nižja in po lanskoletnih podatkih znaša poprečni dohodek prebivalca v tej deželi komaj 30 funtov šterlingov, kar je to deželo uvrstilo med najbolj siromašne hkrati pa tudi najbolj gosto naseljene na svetu.

Rajko Milovanović so v Herceg Novem proglasili za najlepšo črnogorko

Vozačeva varnost na cesti

GENOVA, 2. — *Vozač, ki vozi po avtomobilski cesti in je za to plačal cestnino, ima pravico do dolocene varnosti — tako se je izreklo tukajšnja sodišče ob koncu sodne obravnave, ki jo je sprožil neki kirurg, ker se je na cesti Genova - Serravalle - Milan v nekem predoru odtrgal s tropa predora kamen, ki je padel na vozilo in ga poškodoval.*

Genovski sodnik, ki mu je bila poverjena tožba za civilno odgovornost za ta primer, se je postavil na stališče, po katerem je vozač, v konkretnem primeru prizadeti kirurg, sklenil z družbo, ki ima cesto v zakupu, pogodbo v trenutku, ko je plačal cestnino. Gre za zelo enostavno pravno zadevo: v trenutku, ko je kirurg plačal cestnino, si je od podjetja zagotovil «normalno začasno uporabo ceste». Normalna uporaba ceste pa je tudi varna vožnja. Podjetje je zato dolžno skrbeti, da bo vožnja — varna.

Tako meni pretezni del pravnikov. Drugi pravniki pa trdijo, da je cestnina le nekaksna taksa, ki ne daje uporabniku nikakršne pravice razen do prehoda, ker da cestno podjetje v tem primeru vrši le službo, ki bi jo sicer vršila država.

Kirurg, ki je bil prizadet, je najprej predlagal cestnemu podjetju, naj mu povrne škodo na avtomobilu, na katerem je bil kamen razbil vetrobran. Podjetje pa njegove zahteve ni hotelo niti slišati in mož je stvar izročil sodišču, ki mu je, kot smo videli, dalo prav.

Cestno podjetje z razsodbo verjetno ne bo zadovoljno in se bo pritožilo, kajti s pristankom na sedanjo razsodbo bi se ustvaril precedens, ki bi bil cestnim podjetjem zelo nevaren. Genovski kirurg namreč ni edini, ki je utrpel škodo zaradi padanja kamenja ali drugih podobnih vzrokov.

SKLADNO SODELOVANJE MED ROMUNI IN JUGOSLOVANI NA DONAVI

Na gradbišču v Džerdapu že drugo leto ne poznajo noči

Trije načrti - Delo se vrši v treh izmenah - Prehitevajo se roki - Kladovo je postalo pravo moderno mestece Pomanjkanje strokovne delovne sile

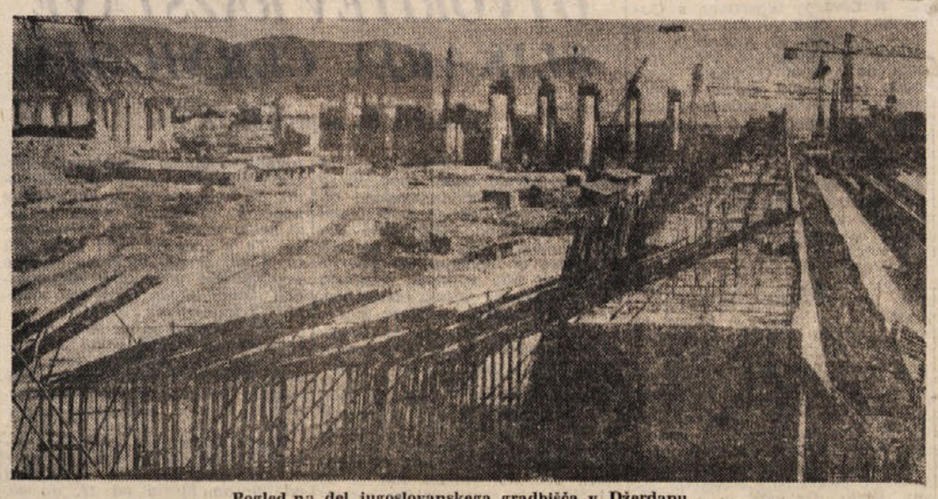

Pogled na del jugoslovanskega gradbišča v Džerdapu.

Čez približno leto dni, ko bo Donava na Džerdapu beležila najnižjo raven, se bodo spustile zapornice na hidrocentrali, ki je v gradnji in novo velikansko Džerdapsko jezero se bo začelo polniti. Seveda bodo morali do tedaj dokončati vsa ustrezna dela, to se pravi dokončati bodo morali jez in prehode z obeh strani, na kar bo sledilo delo pri montaži obeh central, jugoslovanskega in romunskega dela.

O poteku del na jugoslovanski strani je direktor gradnje inž. Arso Paunković rekel: «Najvažneje je to, da dela naglo napredujejo in da jih bomo, kot kaže, dokončali v roku.

Graditelji te največje gradnje v Evropi, o kateri smo že nekajkrat pisali, imajo dejansko tri načrte, in sicer meddržavni načrt v dogovoru z Romunijo, ki predvideva, da je treba Donavo zajeziti do konca leta 1970, nadalje jugoslovanski državni načrt, ki predvideva nekoliko krajši rok gradnje hidrocentrale, jezu in «prehodov», ter, koncno, še načrt, ki so si ga postavili sami graditelji, in po katerem bi se morala dela dokončati že v začetku 1970. leta. Inženir Paunkovic je rekel, da se oni držijo tistega načrta, ki predvideva začetek leta 1970 in da v tem uspevajo.

Zaradi tega se na džerdapski gradnji dela brez odmora. Vse gradbišče, ki se razteza na površini več kvadratnih kilometrov, je ponoči razsvetljeno z velikanskimi reflektorji, tako da v tem delu Džerdapske ožine že drugo leto ne poznajo več noči. Na tem gradbišču traja delovni urnik 24 ur na dan. Okoli 3.800 graditeljev dela v treh dnevnih izmenah in to tudi ob sobotah in nedeljah, ob vsakem prazniku, tako da se delo ne prekine niti za trenutek.

Samo v teh nekaj mesecih, kolikor nas loči do konca letošnjega leta, bodo morali v jez in južni prehod vgraditi pol milijona kubičnih metrov betona. Skupno pa bodo v džerdarpske objekte vgradili malo manj kot poldrugi milijon kubičnih metrov betona. Do sedaj so ga vgradili okoli polovico. Seveda so bila pred tem potrebna velikanska druga dela, ki pa so bila prevočasno izvršena.

Najdlje so prišli pri gradnji jezu in «prehoda», kot pravi inž. Paunković, ki nadalje pravi, da bodo ta dva objekta gotovo dokončali letos, dokler bodo vode Donave nizke. Seveda bodo potrebna tudi številna pripravljalna dela v hidroelektrarni pred spuščanjem zapornic, ker v trenutku, ko bodo zapornice padle, ne bo mogoče več vršiti številnih drugih del. To se pravi, da bodo morali do tedaj tudi postaviti temelje in vgraditi turbine. Montaža prvih štirih turbin se je že začela, pripravlja se pa še montaža pete in šeste turbine. Oprema za te montaže redno prihaja.

Kar zadeva sodelovanje z romunskimi graditelji na drugi obali Donave, je bilo doslej uresničeno zelo lepo sodelovanje. Poleg meddržavne komisije, ki ureja koordinacijo dela, to se pravi poleg ožje komisije jugoslovanskih in romunskih funkcionarjev, ki pazijo, da dela skladno napredujejo, obstaja še posebna komisija na samem gradbišču, ki pazi na koordinacijo dela, na eni in na drugi strani. Člani te komisije se stalno sestajajo in dogovarjajo, kadarkoli je to potrebno.

Po zadnjem dogovoru bodo jez na Donavi gradili v dveh etapah. V prvi etapi bodo na obeh obalah gradili po en del, v drugi fazi pa bodo skupno zajezili sredino reke. To delo se mora dokončati, kot smo že omenili, do konca prihodnjega leta.

Kakor predvideva sporazum mednarodne donavske komisije, bodo morali pred zajezitvijo reke dokončati dela vsaj na enem «prehodu». Verjetno bodo prej dokončali prehod na romunski strani in to sredi prihodnjega leta.

Gre namreč za dva prehoda na Donavi, po katerih se bo tudi v bodoče, ko bo jez dokončan, vršila rečna plovba po tej tako pomembni mednarodni vodni poti. Na jugoslovanski strani pa bo ta prehod za rečno plovbo dokončan prihodnje leto jeseni. Tedaj bo ta prehod tako dokončan, da bo lahko začasno prevzel ves promet po Donavi, da bi tako Romuni mogli izpopolniti dela na podobnem objektu na svoji strani.

Direktor jugoslovanskega gradbišča meni, da bo nekaj agregatov začelo delovati že pred predvidenim rokom. Po prvotnih načrtih bi morali spustiti v obrat dva agregata konec leta 1970. Če se bodo dela nadaljevala tako, kot se nadaljujejo sedaj, bosta dva agregata začela delovati že sredi leta 1970.

Na jugoslovanski strani gradita džerdapsko hidrocentralo dve podjetji, in sicer beograjsko podjetje «Hidrotehnika» in sarajevsko podjetje «Hidrogradnja». Kolektiva obeh podjetij take rekoč tekmujeta med seboj, kdo bo prej opravil svoje delo, hkrati pa si med seboj pomagata da bi delo, ki bi zastalo na enem koncu, ne zavrlo napredovanja na drugem. Pri gradnji je zaposlenih, kot smo videli, 3.800 delavcev, ki pa so opremljeni z najboljšimi tehničnimi napravami, kar jih premore sodobna tehnika, in učinek dela je takšen, da bi se ta dva kolektiva mogla kosati s katerim koli podobnim kolektivom in pri katerikoli tovrstni gradnji kjerkoli na svetu.

Pri tem pa je vendarle treba povedati, da brez težav ne gre. Ena izmed težav je v občasnem pomanjkanju finančnih sredstev. Drugi problem pa je problem pomanjkanja določenih strokovnjakov. Tako na primer nimajo nikoli dovolj varilcev za armirani beton. V takšnih primerih si pomagajo z najemanjem strokovnih delavcev pri nekaterih jugoslovanskih podjetjih. Vodstvo podjetja zato poziva na primer varilce, naj kar pridejo na Džerdap, kjer bodo zagotovo našli zaposlitev. Prav tako bi dobili zaposlitev tehniki in inženirji njihove stroke. Pri tem pa je vredno dodati, da sta se obe podjetji potrudili in priskrbeli svojim delavcem primerna stanovanja in kolikor se da primerno oskrbo.

Kladovo, ki je bilo do pred kakim letom zaostala večja vas, je postalo sedaj manjše mestece. Prej je Kladovo štelo 3.000 prebivalcev, sedaj jih šteje 10.000, kajti prejšnjemu prebivalstvu se je pridružilo več tisoč delavcev tehnikov in inženirjev ter članov njihovih družin. Kladovo je pravo mestece z asfaltiranimi cestami, kanalizacijo in vsem, kar pritiče takemu mestecu in ima tudi primerno urejene zveze z Negotinom in Beogradom. Kladovo ima poleg osnovne šole tudi gimnazijo, kinematograf, sportno igrišče itd.

Donava sedaj bučí, ker jo zapirajo z desne in leve. Do avgusta prihodnjega leta, ko bodo vode spet nizke, bo moral biti izvršen glavni del gradnje. Tedaj bodo spustili vse zapornice. Za jezom bo začelo nastajati jezero. Leto pozneje, nekje v začetku leta, vsekakor pa sredi leta, pa bodo začeli z džerdapskega jezu teči novi kilovati električne energije. Ko bo velikan delal s polno paro, ko bo delovalo vseh njegovih 12 turbin, bo dajal na leto nekaj nad 11 milijard kilovatnih ur električne energije. To bo po svoji velikosti in po svoji proizvodnji, za štirimi sovjetskimi, peta hidrocentrala na svetu.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Sergio Stocca se je ponovno predstavil

Nova galerija v Ulici sv. Nikolaja, «La Lanterna», pričenja jesensko razstavljanje s prikazovanjem del Sergia Stocche iz Trsta. Priznati moramo, da se njegova enotno izvedena polimatérična dela zelo učinkovito podajajo za to otvoritveno priložnost, ker so nedvomno visoke umetniške kakovosti. Vendar se zlasti mlajši obiskovalci vprašujejo, kako to, da se tu prvič srečujejo s tako naprednimi ustvaritvami Tržačana, ki bi v dobi predora abstraktne likovnosti morale gotovo vzbuditi pozornost kritike. Vzroke je iskati v slikarjevi umetniški mnogostranosti, ki se je v preteklih trinajstih letih le arhitekturno izživljala.

Sergio Stocca se je namreč v svoji mladosti, takoj po vojni, skozi deset let uspešno udejstvoval kot strogo figurativen slikar in kipar akademske usmeritve. Prav popolnost v omenjenem pa je verjetno zavirala njegov prehod v abstraktno strujo za časa nje razcveta. Tako se sedaj s svojimi stvaritvami predstavlja kot nekoliko zapozneli žanjec, kar pa ne zmanjšuje umetniške vrednosti njegove žetve, ker je ta dozorela v svojevrstno lepoto umetnin, ki so kakor v podaljšani topli jeseni ožlahtneli sadovi.

V šestnajstih velikih podobah brez naslovov, ki jim ne moremo zanikati prefinjene lepote ubranih barv in skladnosti oblik, čeprav se oblike zde iz nekega nevsakdanjega sveta, dejali bi metalurgije in kirurgije, izpričuje Stocca izredno spretnost ovrednotenja zavrženih ostankov žic, lepenke, vrvic zamaškov in delov raznih rastlin, ki jih posute z zdrobljenim barvanim steklom, kremenjakom in peskom, premišljeno sestavlja v lepotne enote in bogati z barvnim škroplenjem kromatične polnosti da slika naravnost živo utripa, ponekod kot sveža globoko v telo zarezana rana, drugod pa sije kot raztaljeno zlato, ognjeno žareče iz sivine talilnega vrča.

V nasprotju s tem vidljivim svetom, pa se zde, da preko temin slik zvepleno-rumenega osrednja preskakujejo iz ogromnosti povečav drobnogleda umetnikove domišljije krožnice elektronov neznanega atoma. Sergio Stocca torej kot slikar povsem uspe raznihati našo emotivnost, ker nam pač posreduje sposobnost uživanja tajinstvenih lepot svetov, ki leže izven območja žive prirode našega običajnega okolja.

MILKO BAMBIČ

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dobro premislite preden prevzamete nove odgovornosti. Posvetite nekaj časa tudi sebi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Poslovno boste nekoliko v zagati. Kar imate prostega časa, ga primerno izkoristite.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Če vas neka stvar preveč mika, se ji ne odrecite, vendar ravnajte razsodno. Ljubosumni boste.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Bodite brez skrbi, kar zadeva delo ali posle, vendar ne računajte z izrednimi uspehi. Nervozni boste.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Načrt, od katerega ste si toliko obetali, bo šel pozlu. Krivda bo tudi vaša.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) S svojimi izkušnjami boste lahko prodrli. Toda hkrati se potrudite. Srečanje, ki vam bo prijalo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Preradi vsiljujete svoje misli. Včasih bi ne bilo slabo, če bi tudi druge pustili do besede. Stanje se bo izboljšalo.

ŠKORPJON (od 24.10. do 22.11.) Nesporazum, ovira ali kaka podobna neprijetnost. Potrudite se, da bo vsaj doma vse v redu.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Naj vas težave ne spravijo v slabo voljo, saj se bo vse uredilo. Oddahnili se boste v prijetni družbi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Različna mnenja nujno privedejo do napetosti, če ni razumevanja. Nekoliko počitka bi vam ne škodovalo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Neke svoje načrte boste dobro speljali, drugi vam bodo šli pozlu. Zvečer ostanite doma.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Držite se svojih principov in vse se bo prav uravnalo. Utrdili si boste položaj tudi v družbi.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 3. SEPTEMBRA 1968

RADIO TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Slov. narodne - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Duo Russo-Safred - 18.00 Zbor F. Preseren iz Boljunca - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Flavtist Dapretto, kitarist Tonazzi in pianist Chiereghin - 18.55 Orkester - 20.00 Šport - 20.30 Musorgski: «Boris Godunov» - 21.35 Pogled za kulise.

TRST

12.05 Tamburaški ansambel - 12.25 Tretja stran - 13.15 Juke box - 13.40 Verdijev «Falstaff», prvo dejanje - 14.15 Oder za najmlajše.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 15.00, 17.00, 20.15 Poročila - 8.10 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Zagrebški solisti - 10.00 Pod senčnikom - 11.00 Južnoameriški ritmi - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.00 Jugoslavija v svetu - 14.10 Melodije - 14.30 Prisluhnimo jim skupaj - 15.10 Počitniški vrtiljak - 15.30 Za prijetno razpoloženje - 16.30 Iz operetnega sveta 17.30 Popoldanska glasba - 18.00 Tretja stran - 18.15 Popularni pevci - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 23.10 Orkester.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.05 Zvočni trak - 10.05 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Spored z A. Celentanom - 14.45 in 15.10 Plošča za poletje - 16.00 Spored za mladino - 17.05 Glasba za mladino - 19.15 Roman - 20.15 Donizettijeva opera «Ljubavni napoj».

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester 9.40 Glasbeni album - 10.00 Detektivka - 10.15 Jazz - 11.00 Beneški filmski festival 11.45 Plošča za poletje - 13.00 Ne strelja na pevca - 14.00 Juke box - 15.15 Klavičembalist Richter - 16.00 Popoldanski spored - 18.20 Poljudna enciklopedija - 19.00 Ping pong - 20.01 Živelo poletje - 21.10 U. Liberatore: «Il tacchino con la gamba di legno» - 22.45 Jazz.

III. PROGRAM

10.00 Skladbe za klavičembalo - 11.20 Bach in Faure - 12.20 Čajkovski: «Labodje jezero» - 13.10 Kvartet Janaček 14.30 Iz Donizettijeve opere «Anna Bolena» - 15.30 Plošče resne glasbe 16.35 Sodobni skladatelji - 17.15 Brahmsov kvintet št. 1 - 18.15 Gospodarska rubrika 18.45 Vpraševanja starih ljudi - 19.15 Koncert - 21.00 Richard Strauss.

FILODIFUZIJA

8.00 Operna glasba - 10.20 Klavirske skladbe - 10.55 Mozart in Stravinski - 12.20 Chopinova skladba «Poljska» - 13.05 Locatellijeve skladbe.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila - 7.50 Danes za vas - 8.25 Inform. oddaja 9.08 Operna matineja - 10.00 Počitniško popotovanje - 10.15 Kaj pojo otroci - 10.30 Orkester Gollasch - 11.15 Pri vas doma - 13.00 Na današnji dan - 13.10 Iz Leoncavallovih «Glumačev» - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40 Iz kraja v kraj - 14.30 Priporočajo vam... 15.05 Za oddih in zabavo - 16.40 V torek na svidenje! - 17.00 Vsak dan za vas - 18.05 Simf. orkester 19.00 Aktualnosti - 19.15 Iz naših studiov - 19.50 Na mednarodnih križpotjih - 20.00 Lahko noč otroci! 20.15 Poje Metka Štok 21.00 R. Richard: «Mala suita čakanja» - 21.35 Nočni akord - 23.15 Jug. glasbena tribuna 24.05 Dagestanske ljudske pesmi.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Spored za najmlajše 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 L. Hellman: «Le piccole volpi» - 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik 21.15 TV kviz: Ciao mamma - 22.15 Prenos iz Benetk ob podelitvi nagrade Campiello.

JUG. TELEVIZIJA

10.35 in 15.45 TV v šoli, 19.40 Risanke: 20.00 Filmska burleska; 20.15 Jesenske spremembe film; 21.00 TV dnevnik; 21.40 Spopad med spoloma - filmska komedija; Rezerviran čas, ob koncu poročila.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 25, najnižja 17,3, ob 19. uri 23 stop., zračni tlak 1015,9 pada, vlaga 75%, veter 4 km severozahodnik, nebo 4/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 3. septembra DORA
Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 19.40 — Dolžina dneva 13.11 — Luna vzide ob 18.21 in zatone ob 1.41
Jutri, SREDA, 4. septembra IDA

PRED ZAČETKOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Slovenski otrok v slovensko šolo!

Včeraj so se začeli popravljalni izpiti - Zakaj italijansko didaktično ravnateljstvo poziva slovenske starše, naj vpisujejo otroke v italijanske šole?

Na srednjih in višjih srednjih šolah so se včeraj začeli razredni in vstopni popravni izpiti, 14. septembra se bodo začeli na višjih srednjih šolah zrelostni izpiti v jesenskem roku, vpisovanje v višje srednje šole se je že začelo in bo trajalo do 25. septembra, danes pa se začne vpisovanje otrok v I. razred osnovne šole. Za dijake, ki imajo popravne izpite, so se počitnice že končale. Novo šolsko leto, ki se bo začelo 1. oktobra, je torej pred vrati.

Zavedni slovenski starši vpisujejo svoje otroke v slovensko šolo, tu in tam pa so še nekateri omahljivci in oportunisti, ki se ne zavedajo dolžnosti do svojih otrok in do naroda, kateremu pripadajo. Brez utemeljenega vzroka vpišejo svojega otroka v italijansko šolo, pahnejo ga v njemu tuje okolje in s tem škodujejo njegovi vzgoji. Čez nekaj let, ko bo že prepozno, bodo spoznali krivico, ki so jo napravili svojemu otroku. Nobeno opravičilo ne velja. Slovenski starši nimajo nobenega tehtnega razloga, da bi vpisali svoje otroke v italijansko šolo, imajo pa tehtne razloge in dolžnost, da jih vpišejo v slovensko šolo. Šola s slovenskim učnim jezikom je enakopravna šoli z italijanskim učnim jezikom, v slovenski šoli se bo slovenski otrok vzgo[illegible] in učil v svojem okolju, v sv[illegible] materinem jeziku, naučil pa se [illegible] tudi italijanščine in tako bo [illegible] dva jezika. Da ne govorimo o izoblikovanju otrokove osebnosti in značaja, saj dobro vemo, kako kvarno vpliva na otrokovo duševnost njemu tuje, ali celo sovražno okolje. Slovenski starši, ki imate otroke za I. razred osnovne šole, vpišite jih čimprej v slovensko šolo!

Ob začetku lanskega šolskega leta smo opozorili na prikriti pritisk na slovenske starše, da bi vpisali svoje otroke v italijanske šole. Nekatera italijanska didaktična ravnateljstva so namreč pošiljala slovenskim staršem pozive, naj svoje otroke vpišejo v italijansko šolo. Šolski skrbnik nam je tedaj zagotovil, da nobeno šolsko ravnateljstvo ne bo več pošiljalo takih pozivov in da bodo slovenski in italijanski didaktični ravnatelji ob zaključku vpisovanja skupaj pregledali sezname ter ugotovili, kateri otrok ni bil še vpisan v eno ali v drugo šolo.

Te dni smo zvedeli, da se zadeva zopet ponavlja. Objavljamo poziv, ki ga je italijansko didaktično ravnateljstvo v Ul. Bastia 2 poslalo 26. avgusta slovenskim staršem pri Sv. Jakobu, ki imajo otroka za vpis v I. razred osnovne šole. Od slovenskega didaktičnega ravnateljstva niso prejeli nobenega poziva. To pomeni, da se slovensko didaktično ravnateljstvo drži navodil šolskega skrbnika. Kaj pa italijansko? Na taka opozorila in vabila naj se slovenski starši ne zmenijo in naj vpišejo svoje otroke v slovensko šolo. Didaktična ravnateljstva pa naj se ravnajo po navodilih šolskega skrbnika.

Predavanje o razvoju letalskih prevozov

Udeleženci IX. mednarodnega tečaja o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti so včeraj sledili predavanju o razvoju letalskih prevozov in o verjetnostnem razvoju te industrijske dejavnosti v prihodnje. Govoril je podpredsednik pariškega Aerokluba M. Duperier.

Predavatelj je orisal razvoj letalskega prometa v zadnjih 20 letih, ter navedel vzroke, zaradi katerih se je to področje tako razmahnilo. Prvič je k temu pripomoglo postopno zniževanje prevoznin, nadalje vzporedno naraščanje kupne moči pri večini narodov in čedalje bolj razvito veselje za turistična potovanja. Sama letala nudijo čedalje hitrejša in udobnejša potovanja ter večjo gospodarnost. Ameriški SST bo kmalu dosegel hitrost 2800 km/h. Concorde pa 2300 km/h. Z letalom Constellation 707 lahko že danes potuje čez ocean do 460 potnikov. Zelo velik napredek je dosegla tehnika kar zadeva avtomatizacijo, varnostne naprave in gospodarno iskoriščanje pogonske energije; za prihodnost pa se napovedujejo še znatno večja letala, ki se bodo uporabljala tako za prevažanje potnikov, kakor tudi za prevažanje blaga, in ki bodo omogočila še nadaljnje zniževanje prevoznin ter s tem pospeševala razvoj potniškega in blagovnega prometa po zraku.

Deveti ciklus cvetlične razstave

Z razstavo pritlikavih rastalin se je začel deveti ciklus mednarodne cvetličarne razstave. V okviru cvetlične razstave zdaj razstavlja svoja dela tržaški slikar Nino Perizzi. V posebnem oddelku so razstavljene ekzotične okrasne ptice. Akademija znanosti Romunije pa je uredila razstavo barvnih fotografij izbora najbolj cenjene divje flore s Krpatov in drugih predelov Romunije.

V NEDELJO V DRAGI

Zaključeni letošnji študijski dnevi slovenskih izobražencev

Razpravljali so še o dialogu Cerkve s svetom in o izseljenstvu kot o vprašanju malega naroda

V nedeljo zvečer so se v Dragi zaključili letošnji «študijski dnevi slovenskih izobražencev»; po sobotnih razpravah o slovenskem narodu in združeni Evropi sta bili za nedeljsko zasedanje na vrsti še dve osnovni temi, in sicer ena z versko tematiko, razčlenjeno na «dialog cerkve s svetom», in na «genezo sodobnega ateizma», o čemer je predaval mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič, druga pa o izseljenstvu.

Razpravo o drugi temi je načel ravnatelj geografskega inštituta z ljubljanske univerze prof. Vladimir Klemenčič, ki je v tehtnem predavanju o «izseljenstvu kot problemu malega naroda» orisal razvoj izseseljenskih tokov iz Slovenije v oddaljeni in bližnji preteklosti ter vzroke, ki so temu botrovali. Med drugim je govornik navedel, da nas je Slovencev danes 2.400.000 do 2.500.000, okoli 700.000 pa nas živi izven Slovenije. Nekoč so se Slovenci izseljevali predvsem zaradi pritiska, ki ga je nanj izvajala prenaseljenost v domačem kmetijstvu. Danes je ta vrsta izseljenstva izginila, Slovenci pa se še vedno po malem izseljujejo v tujino; nekaj se jih izseljuje iz vzhodnih obrobnih dežel Slovenije, kamor še ni prodrla industrija, v sosedno Avstrijo, poleg njih pa se iz domovine začasno izseljujejo tudi delavci in strokovnjaki, ki bi si radi v tujini pridobili sredstva za nekoliko višji življenjski standard, oziroma novih strokovnih kvalifikacij in izkušenj. V notranjosti Slovenije pa se tudi razvijajo preseljenski tokovi, tako doseljevanje delovne sile z juga in postopno vračanje meščanov v razne week-end hišice na deželo. Govornik je na koncu prikazal še skrb matične domovine za svoje izseljene državljane.

Prof. Valentin Inzko iz Celovca je prikazal v koreferatu o izseljevanju Slovencev iz avstrijske Koroške pred in po koroškem plebiscitu leta 1920; govornik se je nato nekoliko zadržal ob delu, ki so ga Slovenci na Koroškem doslej opravili na raznih področjih predvsem pa na področju kulture.

Izidor Predan je nato prikazal problem izseljevanja v Beneški Sloveniji, njegov zgodovinski razvoj in razloge. Zadnje je mogoče strniti v en sam statističen podatek: 39.000 lir poprečnega letnega dohodka na glavo. V tem je razlaga za zapuščanje te 516 km. km obsegajoče zaplate slovenske zemlje, s katere se je samo v letih 1950-1960 izselilo okoli 15.000 ljudi.

Sledil je koreferat prof. Rada Bednarika iz Gorice, ki je predočil udeležencem zasedanja nekdanje izseljevanje Slovencev z Goriškega v ZDA, Južno Ameriko, Egipt, Francijo in Avstralijo, ter sedanje odseljevanje v večja središča na samem Goriškem. Bogo Samsa je dopolnil pregled o izseljevanju Slovencev s tržaškega področja ter naglasil pomen odprte meje z matično domovino za splošen gospodarski razvoj na Tržaškem, in s tem tudi za avtomatično reševanje problema izseljenstva. Govornik je podkrepil svoja izvajanja z vrsto statističnih podatkov ter zaključil z ugotovitvijo, da moramo vsi Slovenci na našem področju složno zahtevati od oblasti, naj omogočijo mladih slovenskim strokovnjakom, ki se zdaj množično izseljujejo v Milan in druga središča primerno zaposlitev v javnih uradih. Serijo koreferatov je zaključil Franc Mljač iz Trsta z razpravo o izseljevanju iz Kanalske doline ter naglasil, da izseljevanje iz omenjene doline ne predstavlja večjega problema, če upoštevamo vse njeno prebivalstvo, žal pa je to hud problem za tamkajšnji slovenski živelj. Vrsto nastopov je zaključil prof. Alojz Rebula s temperamentnim predavanjem o «Slovencu med domom in svetom».

Sledila je razprava, med katero se je utrdila osnovna ugotovitev, da med Slovenci v zamejstvu predstavlja izseljevanje resen problem le še v Kanalski dolini in Beneški Sloveniji, medtem ko je na Koroškem že precej izgubilo na ostrini. Na tržaškem in Goriškem je problem pereč kar zadeva slovenske izobražence, za katere je treba kakor rečeno zagotoviti dostop tudi v javne službe.

PO UVEDBI NOVIH PROMETNIH UKREPOV

Prvi ugodni vtisi o prometu v terezijanskem delu mesta

Začela se je tudi kampanja za «bolj snažno mesto» - Več pometačev in nekaj novih strojev za avtomatično pometanje ulic

Včeraj je minil prvi delovni dan po uvedbi novih prometnih ukrepov v središču mesta med korzom Ul. Carducci, Trgom Goldoni in Korzom Cavour. Na vsem tem področju, spada v tako imenovano terezijanski del mesta (soline) veljajo od nedelje posebni prometni predpisi, s katerimi je občinska uprava popolnoma odpravila stalna parkirna mesta na ulicah in trgih ter je povsod uvedla, razen v nekaterih ulicah, v katerih je prepovedano kakršno koli parkiranje vozil, izmenično časovno parkiranje samo na eni strani ulice.

Kot smo že omenili, so mestni redarji že nekaj dni pred vstopom v veljavo novega županovega ukrepa, obveščali avtomobiliste in jih podučevali, kako se bodo morali ravnati po uvedbi novih predpisov. V ta namen so razdeljevali tudi letake, na katerih so bila razna navodila, hkrati pa tudi opozorila za kršitelje noveh ukrepov.

Po prvih obračunih, ki so jih napravili pristojni občinski uradi in tudi po naši osebni ugotovitvi, so avtomobilisti v veliki večini upoštevali nove prometne ukrepe. Res pa je, da je bil to dejansko le začetek in da ima vsak začetek svoje težave. Zato so bili tudi mestni redarji uvidevni in so upoštevali pri raznih običajnih prekrških predvsem neobveščenost kršitelja ter ga opozorili na spoštovanje novih ukrepov. Tako bodo redarji ravnali tudi v prihodnjih dneh, seveda pa samo v tistih primerih, v katerih ni težko ugotoviti, da je kršitelj neobveščen in da ni kršil predpisov namenoma. Pri tem je treba upoštevati, da mestni redarji, ki jim je poverjena naloga, da nadzorujejo spoštovanje prometnih predpisov v mestu, v primeru uvedbe novih predpisov ne morejo biti preveč popustljivi, če se hoče, da bo načrt občinske uprave za boljši in bolj reden ter hiter promet v središču mesta uspel.

Zato se morajo vsi avtomobilisti (na to opozarjamo tudi jugoslovanske avtomobiliste) držati novih predpisov. Mestni redarji imajo na razpolago nekaj tovornjakov z žerjavom in bodo vse avtomobile, ki jih bodo našli parkirane na prepovedanem mestu, odpeljali vstran ter lastniku vozila zaračunali poleg globe tudi stroške za odstranjevanje vozila, ki niso majhni.

Toda včeraj smo vsaj ugotovili, da se je promet v nekaterih ulicah osrednjega središča mesta mnogo hitreje in brez ovir odvijal, ker ni bilo več parkiranih avtomobilov na obeh straneh ulic, včasih pa so nekateri avtomobilisti parkirali kar v drugi in celo v tretji vrsti in so s tem popolnoma zaustavili promet.

Razumljivo je, da vsi novi ukrepi imajo tudi svojo slabo stran, da nekoga vedno prizadenejo in da ne morejo na noben način vseh zadovoljiti. Tako bo gotovo tudi z novimi prometni ukrepi v središču mesta. Izkušnje v prihodnjih tednih pa nam bodo pokazale, koliko negativnega imajo v sebi novi prometni ukrepi, kar bo omogočilo občinski upravi, da bo poteg nila točen obračun svojega sklepa.

Hkrati je z novimi prometnimi ukrepi občinska uprava začela tudi kampanjo za «bolj snažno mesto». Kot smo že pisali, je občina poskrbela tudi za večje število pometačev ter je kupila dva nova stroja za čiščenje ulic. Strojno čiščenje ulic je sedaj omogočeno prav zaradi omejitev parkiranja avtomobilov v središču mesta. Stroji, ki poprej niso mogli čistiti ulic do roba pločnika, kjer se nabere največ smeti, jih sedaj lahko očistijo en dan na levi, drugi pa na desni strani, ker je parkiranje dovoljeno izmenično samo na na eni strani ulice. Poleg tega je treba tudi upoštevati, da z novima strojema lahko odstranjujejo smeti tudi s pločnikov, česar niso mogli delati s prejšnjimi starimi in težkimi stroji.

Zato so bile včeraj ulice v mestu bolj čiste, kar je treba pripisati novim ukrepom, novim strojem in predvsem večjemu številu pometačev, ki so jih zaposlili ne samo v središču mesta, marveč tudi v ostalih delih, v predmestju in v okolici. Tudi glede čiščenja mesta bodo lahko napravili točnejši obračun proti koncu tedna, ko nam bodo pristojni občinski uradi lahko kaj več povedali, kako poteka kampanja za «bolj snažno mesto».

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Razprava o središču za storitve povezane z blagovnim prometom po cesti

Razpravljali so tudi o delu komisije za avtocestno povezavo ter o raznih drugih vprašanjih

Pod vodstvom predsednika S. Boleta se je sinoči sestal izvršni odbor Slovenskega gospodarskega združenja. Na dnevnem redu je bila razprava o središču za opravljanje storitev, ki so povezane z mednarodnim blagovnim prometom po cesti. Središče nameravajo pripraviti ob državni cesti z Opčin v Fernetiče, na področju, ki je poldrugi kilometer oddaljeno od meje. Središče naj bi po zamisli projektantov prof. Pellisa in Amodea zavzelo v prvi fazi kakih 200 tisoč, v dokončni fazi pa 500.000 kvadratnih metrov večinoma jusarskih površin na obeh straneh omenjene ceste tik pred železniškim nadvozom. Področje, ki spada pod tržaško občino, nameravajo povezati bodisi s cesto «202» (camionale) kakor tudi z železnico. Na njem bi postavili carinarnico, skladišča, mehanično delavnico in še druge urade in tehnične naprave. Slovensko gospodarsko združenje namerava posredovati trgovinski zbornici, inštituciji ki se ukvarja s tem načrtom, gledišča svojih članov, ki se jih pobuda neposredno tiče, ter se bo v ta namen v najkrajšem času z njimi posvetovalo.

Odbor je nadalje razpravljal o delu mesane komisije za avtocestno povezavo med našim mestom in Ljubljano, ki jo sestavljajo strokovnjaki z obeh strani, in med katerimi je tudi odbornik SGZ arh. D. Jagodic.

Odbor je nadalje izrazil pričakovanje, da bodo pristojne oblasti imenovale v novoustanovljeni gospodarsko - socialni odbor pri deželni vladi predstavnika Slovenskega gospodarskega združenja. Končno so odborniki pregledali delo, ki sta ga v zadnjem času opravila odsek združenja za gostinstvo in odsek za obrtništvo. Zlasti zadnji odsek si je nabral velike zasluge pri domačih obrtnikih s tem, da jim je stal ob strani, ter pripomogel, da so bili v velikem številu deležni posebnih kreditnih olajšav, ki jih podeljuje deželni Zavod za pospeševanje obrtništva. Gostinci pa so s svoje strani ugotovili, da se v zadnjem času ta dejavnost ugodno razvija tudi na Krasu, kjer pa bi morali pri obnavljanju lokalov bolj upoštevati tipično kraško domačnost. Posebno pozornost pa je treba v pogledu gostinstva posvetiti mladini, ki se vse premalo zanima za to dejavnost, in ki ima na našem področju tudi sicer le malo možnosti, da bi se primerno izučila v poklic.

Preusmeritev avtobusne proge št. «29»

Ravnateljstvo avtobusne, tramvajske in filobusne službe Acegata sporoča, da je bila zaradi zapore Ul. D'Alviano med Ul. Broletto in Drevoredom Elizejskih poljan s 1. septembrom proga avtobusa štev. «29» preusmerjena po Ul. Tacco. Zato bodo postajališča, ki so bila na omenjenem delu Ul. D'Alviano, preložena v Ul. Broletto, v bližino križišča z Ul. D'Alviano.

Vpisovanje v šolo Glasbene matice

Vpisovanje v šolo Glasbene matice traja do 14. septembra t.l. od 10. do 12. ure dopoldne v pisarni Glasbene matice v Ulici Ruggero Manna 29, tel. 29-779.

Vpisovanje v Gorici je v pisarni SPZ v Ulici Ascoli 1.

Pouk se bo pričel 16. septembra za glavne in stranske predmete.

Uspeh tržaške sopranistke

Na mednarodnem natečaju za mlade operne pevke, ki ga je priredilo društvo «Verdi» pod pokroviteljstvom ministrstva za turizem in prireditve, je bilo izbranih v predzadnjem tekmovanju 12 pevk in pevcev, med katerimi je tudi sopranistka Silva Morisani iz Trsta. Končni natečaj bo 19. oktobra v Parmi.

Z vespo v fiat 600

48-letni Sergio Cossetto iz Ul. Castaldi 1 je bil včeraj žrtev prometne nesreče, do katere je prišlo okrog 17.30 v Ul. Tartini. Mož se cvetlične razstave. V okviru cvetpoljanam, ko je trčil v zadnji del fiata 600, ki je peljal pred njim in katerega voznik, 28-letni Giuseppe Novado iz Ul. D'Alviano 32, je bil nenadno zavrl. Vespist se je ranil po zatilju in se pobil po desnem komolcu, zaradi česar se bo moral v bolnišnici, kamor so ga pripeljali z rešilnim avtomobilom Rdečega križa, zdraviti teden dni.

Nesreča na delu

56-letna čistilka Zora Marchi por. Bensi, ki stanuje v Ul. Boito 6, se je včeraj zjutraj okrog 8. ure ponesrečila na delu. Na hodniku v četrtem nadstropju palače Italcantieri na Korzu Cavour je ženska zdrsnila in padla na tla ter si zlomila levo zapestje. Z zasebnim avtomovilom so jo odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so jo pridržali na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 40 dneh.

Deželni odbornik Varisco, kateremu je podtajnik za pošto Biaglioni dal ugodna zagotovila v zvezi z nočno letalsko progo iz Ronk v Rim, je poslal podtajniku brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za razumevanje. V brzojavki je ponovno poudaril važnost te proge za našo deželo.

LINEA
MOŠKE IN ŽENSKE OBLEKE TER PERILO IN SPORTNE OBLEKE
VIA CARDUCCI, 4 - TEL. 31.1.89 - TRIESTE

NAJBOLJŠI NAKUP SREDI POLETJA:
Ugodna prodaja moških in ženskih oblačil vseh vrst in za vse letne čase.
Trgovina LINEA — Ul. Carducci 4 — nudi svojim zvestim odjemalcem to ugodno priliko samo za nekaj dni.

Dolinčani obveščamo vsa slovenska prosvetna društva ter rojake, da bomo **v nedeljo, 8. septembra** popoldne na Trgu Padlih za svobodo v Dolini svečano praznovali

90-LETNICO

domačega prosvetnega društva VALENTIN VODNIK in NARODNEGA TABORA ter

25-LETNICO

vstaje primorskega ljudstva proti fašizmu. Praznovali bomo takole:

ob 15.30 položitev venca k spomeniku bazovskih junakov na strelišču v Bazovici;
ob 17. uri na prireditvenem prostoru v Dolini igra breška godba na pihala;
ob 18. uri — počastitev padlih domačinov v NOB, govor, nastop zborov iz Brega (Slavec, Slovenec, Prešeren, Vodnik) in tria Bordon s pevcema Darijem in Darkom;
ob 21. uri — KONCERT pevskega zbora Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela.

Po zaključni pesmi zbora se bomo zadržali v prijetnem razpoloženju pozno v noč ob plesnih zvokih domače godbe in petju prisotnih zborov.

V primeru slabega vremena bo prireditev v društvenem sedežu.

SNOČI V OBČINSKI UMETNOSTNI GALERIJI

OTVORITEV RAZSTAVE SLIKARJA ČERNIGOJA

Razstava bo odprta do 13. t. m.

Sinoči se je v občinski galeriji ponovno zbralo veliko ljudi, ki so se odzvali vabilu na svečano otvoritev razstave, ki jo je pripravil tržaški slovenski slikar prof Avgust Černigoj. Ves večer, vse dokler niso ob običajni uri galerije zaprli, je bila v obeh prostorih prava gneča. To je tudi razumljivo. Vsaka Černigojeva razstava je doslej vzbujala med javnostjo določeno radovednost, ker je Černigoj znan kot vztrajen in vedno neutešen iskalec in novator in se je vedno predstavljal v novi luči. Tem bolj upravičeno je bilo zanimanje za sedanjo razstavo, ki bi jo mogli imenovati tudi jubilejno, ker je pred dnevi prof. Avgust Černigoj slavil svoj 70. rojstni dan in 50 let živega in vsestranskega ustvarjalnega dela.

Zato je bila galerija polna tržaških slikarjev in ljubiteljev umetnosti, pa tudi umetnikovih prijateljev, predvsem mladine, dijakov ali bivših dijakov, ki jih je v osnove likovne umetnosti uvedel sam profesor Černigoj, ko je do junija letos poučeval na slovenski srednji šoli. Omenili smo, da je sedanja Černigojeva razstava posredno vsaj jubilejna, ker je umetnik pred nedavnim slavil svoj jubilej — 70-letnico. Zato smo na otvoritvi pogrešali predstavnika občinske uprave, uradnega predstavnika mesta, v katerem se je umetnik rodil, 50 let ustvarjal in kulturnemu napredku in razvoju mesta dal tudi nekaj svojega, nekaj samega sebe. To v določeni meri velja tudi za kako drugo ustanovo, katere predstavnika prav tako nismo videli. Zares škoda. (To smo omenili le mimo-grede.)

Prof. Černigoj je na stene občinske galerije obesil kakih 30 svojih stvaritev novejšega časa, seveda deli z močnim konstruktivističnim poudarkom. Med razstavljenimi deli je tudi nekaj nagrajenih.

Kakor beremo na vabilu, bo razstava odprta do 13. t.m., in sicer ob običajnih urah ob delavnikih od 10. do 13 in od 17. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 13. ure. Obisk razstave toplo priporočamo.

Dogovor med Tržaško in Slovensko filharmonijo

V petek je bila v Ljubljani tričlanska delegacija Tržaške filharmonije. Vodil jo je umetniški direktor Luigi Toffolo. Namen razgovorov s predstavniki Slovenske filharmonije je bil, da se dokončno dogovorijo o sodelovanju med glasbenima institucijama. Sklenili so, da bo 11. aprila prihodnje leto v Ljubljani gostovala Tržaška filharmonija in da bo 21. aprila 1969 prvič gostovala Slovenska filharmonija v tržaškem gledališču Verdi.

Ob tej priložnosti so govorili tudi o drugih oblikah sodelovanja med filharmonijama: tako so se dogovorili o izmenjavi članov obeh filharmonij, o usklajevanju programa, o izvajanju sodobnih italijanskih in jugoslovanskih del itd. Sklenili so tudi, da bodo informacije o sodelovanju sproti sporočali radiu in tisku.

NA POMOLU «AUDACE»

Z veliko brzino je mladenič zavozil z avtom v morje

Rešila sta ga fanta, ki sta takoj skočila v vodo in ga spravila na pomol - Kasneje so gasilci povlekli avto iz morja

Pomol Audace je bil včeraj malo pred 16. uro prizorišče poskusa samomora: mladenič iz Cerovelj se je z avtomobilom zakadil po pomolu in po 15-metrskem skoku planil v morje. Mlada fanta, ki sta bila priči skoku, sta nemudoma zaplavala do kraja, kjer se je bil avto pogreznil, ter mladeniču rešila življenje. Šlo je za 22-letnega Petra Antonica iz Cerovelj št. 26, ki leži sedaj v splošni bolnišnici, kjer se bo zdravil deset dni.

Eden od dveh reševalcev 25-letni Bela Lincz Mayer iz Budimpešte, ki živi sedaj v padriškem begunskem taborišču, nam je tako opisal nesrečni dogodek. «Stal sem pri začetku pomola Audace in gledal proti morju, ko zaslišim za seboj ropot motorja; ko sem se obrnil, sem videl rdeč športni avtomobil, ki je z veliko brzino — kakih 70 do 80 km na uro — vozil proti koncu pomola. Tu je, ne da bi voznik sploh zavrl, planil po 15-metrskem skoku v morje. Takoj sem stekel do konca pomola, med potjo sem si še slekel majco, nato pa skočil v vodo. Isto je storil tudi neki drug mladenič, s katerim sva voznika avtomobila spravila iz vozila in ga prenesla na suho.»

Drugi reševalec je 15-letni Pier Paolo Zamarin, ki stanuje na Sprehajališču Sv. Andreja 40/1. Komaj so Antonica položili na pomol, so mu agenti komisariata pri pomorski postaji pomagali z umetnim dihanjem, nato pa so ga položili na rešilni avtomobil Rdečega križa, ki je bil med tem pripeljal. V bolnišnici so ponesrečencu ugotovili znake utopitve in udarca po levem kolenu in desni roki. Pridržali so ga na III. zdravniškem oddelku, kjer bo okreval, kot smo povedali, v desetih dneh.

Antonicov avto «innocenti 950 spider» so gasilci nekoliko pozneje z žerjavom povlekli na kopno.

DIREZIONE DIDATTICA DEL 7° CIRCOLO
Scuole Elementari "Scipio Slataper" e " Ruggero Timeus"
TRIESTE- via della Bastia 2- tel. 93693

La S.V. è invitata a presentarsi, nel periodo dal 3 settembre 1968 al 21 settembre 1968 dalle ore 9 alle ore 12 ,al sottoscritto per l'iscrizione del figlio(a),obbligato(a) alla 1° classe.

Trieste,26 agosto 1968

IL DIRETTORE DIDATTICO

S takim vabilom italijansko didaktično ravnateljstvo v Ul. Bastia vabi slovenske starše, naj se zglasijo v dobi od 3. do 21. septembra pri didaktičnem ravnatelju zaradi vpisa otroka v I. razred

Ob 38-letnici ustrelitve bavoziških junakov bo v **petek, 6. t. m.** ob 17. uri polaganje vencev pri spomeniku bazoviških žrtev

NA POKOPALIŠČU PRI SV. ANI

Zbirališče pri vhodu na pokopališče.

V nedeljo, 8. t. m. ob 15.30 bo proslava

PRI BAZOVICI OB SPOMENIKU

s sledečim sporedom: otvoritev, nastop pevskega zbora P. d. «Lipa» iz Bazovice, ki bo zapel tri pesmi, govori ter polaganje vencev.

Šolske vesti

Državni trgovski tehnični zavod «Žiga Zois» — Trst sporoča, da je vpisovanje za šolsko leto 1968/69 vsak delavnik od 10. do 12. ure. Podrobnejša pojasnila dobite v tajništvu zavoda. Vpisovanje se zaključi 25. septembra t.l.

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo **zrelostni izpiti** — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1967/68 dne 14. septembra 1968 ob 8.30 s pismenim izpitom iz **italijaščine.**

Vpisovanje na državno učiteljišče «Anton Martin Slomšek» v Trstu se je začelo. Trajalo bo do 25. septembra. Uradne ure so vsak dan od 9. do 12. ure.

Slovenska osnovna šola Alberi Sirk v Križu obvešča starše, da je v teku vpisovanje za vse razrede vsak dan od 9. do 12. ure. Otroci, ki se vpišejo v I. razred, naj predložijo rojstni list in potrdilo o cepljenju.

Kino

Nazionale 15.30 «Dr. Živago». Superkolos v Technicolorju.
Grattacielo 16.30 «Uffa papà, quanto rompi». James Gonner, Debbie Reynolds. Technicolor.
Fenice 16.30 «Il giro del mondo in 80 giorni». David Niven. Technicolor.
Eden 16.00 «Silvia e l'Amore». A. Infanti, A. M. Rosati. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 16.00 «Sull'orlo della paura». L. Harwey. Technicolor.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «La casa delle vergini dormienti». Japonski film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Eva, la verità sull'amore». Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16.30 «Per un corpo di donna». R. Wagner, T. Moore. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «La notte infedele». C. Minazzoli, A. Konmanski. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Impiccalo più in alto». Clint Eastwood. Technicolor. V pripravi «Helga».
Cristallo 16.30 «I pionieri dell'ultima frontiera». R. Tushingan. Technicolor.
Capitol 16.30 «Tre fusti, due bambole, un tesoro». E. Presley. Technicolor.
Impero 14.30 «Due per la strada». A. Hepburn, A. Finney. Technicolor. Jutri: «La calda notte dell'ispettore Tibbs». Technicolor.
Vittorio Veneto 17.00 «L'implacabile». K. Douglas, R. Mitchum.
Garibaldi 16.30 «I tre di Asya». Japonski film. Technicolor.
Astra — Zaprto. Jutri: «20 mila leghe sotto i mari». K. Douglas.
Ideale 16.00 «Un milione di anni fa». R. Welch.
Abbazia 16.30 «Il 13. uomo». J. C. Brialy. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. moža Mirkota Baretta in prijatelja pok. Jožefa Skrka poklanja vdova Pina Baretto 2000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. dr. Edka Križniča daruje družina Leban iz Bazovice 10.000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča daruje družina Josip Skabar z Opčin 5000 lir za Finžgarjev dom.

Namesto cvetja na grob pok. dr. Edka Križniča daruje Karlo Križman Col št. 40, 1000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

V počastitev spomina pok. Jožeta Skerka in dr. Edka Križniča daruje družina Strekelj 5000 lir za nogometni klub Primorje.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujejo partizani od Banov 5500 lir za spomenik padlim na Opčinah.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujeta družini Sosič-Nusdorfer 10.000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujejo za spomenik padlim partizanom na Opčinah: Miro Francin in družina 15.000 lir, Marija in Pepi Gulin 3000 lir, Zveza partizanov iz Bazovice 11.000 lir, družini Benčina in Colja 4000 lir.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujeta Vremec Angel in Emilija 5000 lir za Finžgarjev dom.

V počastitev spomina pok. Martina Godniča daruje dr. Igor Kosmina 2000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujejo iz ostankov za nakup venca padlim partizanom na Opčinah razni Openci 24.300 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah. V isti namen darujejo v Velikem Repnu iz ostankov za nakup venca padlim partizanom na Opčinah 11.500 lir, ter gostilna Veto na Opčinah 5000 lir.

V počastitev spomina pok. dr. Edka Križniča darujeta družini Stanič Bertola 5000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina dr. Edka Križniča so darovali za «Finžgarjev dom» na Opčinah: Vremec Guido in Franca 3000 lir, Tavčar Riko 1500 lir, družina Sosič-Nusdorfer 10.000 lir.

Razstave

Danes, 3. septembra, ob 17. uri bo v umetnostni galeriji Torbandena otvoritev osebne razstave slikarja Klavdija Palčiča.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. septembra 1968 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo pa je 19 oseb.

UMRLI SO: 57-letna Viola Mauro, 69-letni Eugenio Sardo, 74-letna Natalia Kossler vd. Salvador, 82-letna Maria Rois vd. Bussai, 65-letna Gemma Badkura, 71-letna Giuseppina Mosettige por. Gurtnerd, 64-letna Anna Stok por. Bordon, 62-letna Santa Zpin por. Ravbar, 87-letna Anna Cividin vd. Villio, 67-letna Maria Balos vd. Doz, 51-letna Eleonora Lipizer por. Noni, 87-letna Igea Tamaro vd. Corsi, 65-letni Giovanni Bronzi, 53-letni Luigi Goruppi, 53-letni Luciano de Comelli, 76-letna Caterina Machne vd. Valenti, 76-letna Ersilia Bressan vd. Zuttion, 62-letni Cosimo Borghi, 78-letna Natalia Carmelich por. Ragusin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Godina, Trg S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, Nicoli, Ul. di Servola 80 (Skedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Dr. Rossetti, Ul. Combi 19, Dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro et Neri, Ul. Dante 7.

Izleti

KASTA priredi 8. t.m. izlet z osebnimi avtomobili v TOLMINSKA KORITA in na MANGART. Odhod ob 7. uri izpred palače TELVE.

SPDT priredi 8. septembra izlet na Višarje z možnostjo vzpona na vrh Lovca ali sprehoda po prekrasni panoramični stezi do koče Pellarini v Ovčjo ves.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

tržaška knjigarna
TRST — Ul. sv. Frančiška 20
Tel. 61-792
je ZAPRTA
zaradi prenovitvenih del.

OB MEDNARODNEM VINSKEM SEJMU V LJUBLJANI

Izlet članov Kmečke zveze z ogledom kleti v Ljutomeru in goveje farme

V nedeljo popoldne so si ogledali vinski sejem - Povsod so izletnike lepo sprejeli

Po ogledu razstave in pokušnji vin se prigrizek z dobro kapljico kar prileže. Zlasti v popoldanskih urah in zvečer je polno gostov na razstavišču

Obiskovalci, zlasti kmetje, si z zanimanjem ogledujejo stroje in fotografije vzornih vinogradov

Tudi na letošnjem mednarodnem vinskem sejmu sodeluje podjetje M. Bortolin iz Pordenona, ki izdeluje stroje za avtomatsko polnjenje, etiketiranje in opremljanje steklenic. Za take naprave se zanimajo zlasti vodstva velikih kleti in obratov

Tudi letos je Kmečka zveza ob priliki mednarodnega vinskega sejma v Ljubljani, organizirala izlet po Sloveniji in oblak omenjenega sejma. Na dvodnevni izlet je šlo skupno 177 oseb, enodnevnega izleta na oblak mednarodne vinske razstave, ki ga je organiziral povalni urad Aurora, pa se je udeležilo 250 oseb. Razen tega je bil v nedeljo tudi izlet kmetovalcev z Goriškega, ki ga je organizirala Kmečka zveza v Gorici, številni Tržačani, okoličani in Goričani so se odpeljali na izlet v Ljubljano z osebnimi avtomobili, udeleženci partizanskega srečanja v Metliki pa so se ob povratku ustavili v Ljubljani in si ogledali vinski sejem. Lahko računamo, da je bilo v nedeljo na mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani približno 1000 obiskovalcev s Tržaškega in Goriškega.

Udeleženci izleta, ki ga je priredila Kmečka zveza, so se s 4 avtobusi odpeljali v soboto zjutraj. Imeli so lepo vreme, razen od Ptuja do Ljutomera. Kosilo so imeli v Ljutomeru, nato so si ogledali ljutomersko klet in pokušali vina. V Ljutomeru je izletnike pozdravil tajnik občinske skupščine, ki je KZ podaril dve lepi etnografski publikaciji. Po ogledu kleti so se odpeljali v Jeruzalem, kjer so z razglednega mesta občudovali vinograde in nasade. Ena skupina je večerjala in prenočila na gradu Borl, druga pa v hotelu v Ptuju. Po večerji so se izletniki, tako v Ptuju kot na Borlu, v prijetnem okolju zabavali in prepevali, tako da je ostalo le nekaj ur za spanje.

Po zajtrku so se v nedeljo zjutraj odpeljali v Maribor, kjer je izletnike sprejel in pozdravil ravnatelj višje kmetijske šole. Sledil je ogled farme goveje živine v Pekrah, kjer ima Agrokombinat Maribor 1000 krav mlekaric, nato pa so naši izletniki prisostvovali republiškemu prvenstvu traktoristov. Po kosilu v Breštrnici so se odpeljali proti Ljubljani na vinski sejem. Ko so si dobro ogledali sejem, se okrepčali in pokušali vina iz raznih držav, so se odpeljali proti Trstu in z lepimi vtisi vrnili domov.

Povsod so izletnike lepo sprejeli. Zlasti vinogradnike je najbolj zanimal ogled moderne vinske kleti pri Ljutomeru, živinorejce pa ogled farme goveje živine. Strokovnjaki so jim razkazali stroje in naprave ter odgovarjali na razna vprašanja. Na vinskem sejmu so si z zanimanjem ogledali razne stroje, posebno za kletarjenje, pri pokušnji vin pa se je vsem še bolj razvezal jezik.

Mednarodni vinski sejem v Ljubljani, letos že 14. po vrsti, bo odprt do nedelje, 8. septembra. Po resnosti organizacije in močni mednarodni udeležbi je mednarodni vinski sejem v Ljubljani ena največjih tovrstnih prireditev na svetu. Na pokušnji so vina iz Jugoslavije, Italije, Avstrije, Švice, Nemčije, Grčije, Portugalske, ZDA, Francije, Argentine, Izraela, Bolgarije, Češkoslovaške, Turčije, Romunije, Nove Zelandije in Avstralije. Razen vin so na razstavi tudi najboljše žgane pijače, likerji in sadni sokovi jugoslovanske in inozemske proizvodnje. Stroje in razne naprave za vinogradništvo, kletarstvo in gostinstvo razstavljajo največje tovrstne tovarne in podjetja iz Jugoslavije, Italije, Nemčije, Švice itd.

POGOVORI NA DEŽELNI UPRAVI

Vprašanje gradnje infrastruktur za tovarno Grandi Motori

Cestni in železniški priključki k pomolu VII

Včeraj je deželni odbornik za industrijo in trgovino Dulci na sedežu svojega odborništva obravnaval nekaj važnih vprašanj tržaškega gospodarstva na sestanku s predsednikom industrijskega pristaniška odv. Sacerdotijem in s predsednikom tržaške pristaniške ustanove dr. Franzilom.

V razgovoru z odv. Sacerdotijem se je odbornik dotaknil številnih vprašanj v zvezi z gradnjo tovarne Grandi Motori v Boljuncu, zlasti kar se tiče priprave raznih infrastruktur, ki so potrebne za delovanje novih industrijskih obratov. V zvezi s tem sta obravnavala tudi možnost posegov deželne uprave na podlagi obveznosti, ki jih je svoj čas sprejel odbor.

V razgovoru z dr. Franzilom pa je dr. Dulci obravnaval perspektive za okrepitev pristaniškega prometa. Predvsem sta Dulci in dr. Franzil razpravljala o pomolu štev. VII, ki bo kmalu dokončan. V zvezi s tem je treba poudariti, da je deželna uprava že nakazala eno milijardo lir za cestne in železniške priključke.

Danes pa pojde odbornik Dulci v Pordenon, kjer bo predsedoval sestanku, na katerem bodo na tamkajšnjem velesejmu obravnavali vprašanje gradnje predora pod prelazom Monte Croce Carnico.

Delovanje deželnih organov

Včeraj zjutraj se je sestal urad predsedstva deželnega sveta. Seji, ki je bila prva po poletnih počitnicah, je predsedoval predsednik prof. Ribezzi. Na njej so obravnavali razna vprašanja, ki se tičejo delovanja sveta ter notranje organizacije uradov deželnega sveta. Razen prof. Ribezzija so bili navzoči podpredsednik sveta Pittoni ter tajniki Rizzi, Romano, Pittino in Morelli. Seje se je udeležil tudi glavni tajnik odv. Pierotti. Podpredsednik Pellegrini pa je bil odsoten, ker se še vedno zdravi.

Danes ob 9.30 bo običajna tedenska seja deželnega sveta. Zaradi odsotnosti predsednika Berzantija bo predsedoval podpredsednik Enzo Moro. Razpravljali bodo o nekaterih novih zakonskih osnutkih.

Predsednik deželnega sveta Ribezzi si bo danes ogledal velesejem v Pordenonu.

Odbornik Stopper se bo danes v Rimu udeležil seje odbora ministrov za zaostale področja v srednji in severni Italiji. Na seji bodo razpravljali o raznih javnih delih na podlagi zakona iz leta 1966 o zaostalih področjih. V ta namen je deželna uprava predložila svoj načrt, ki ga je odbor svoj čas že odobril in za katerega morajo sedaj določiti podrobnosti. Zatem pojde odbornik v Cagliari, kjer bo imel pogovore z nekaterimi deželnimi odborniki. Na teh pogovorih bodo izmenjali svoje izkušnje.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 3. t. m. ob 19.30 film Frederica Rossofa:

La rivoluzione d'ottobre

(OKTOBRSKA REVOLUCIJA)

Goriško-beneški dnevnik

OBČINSKA SEJA V SOVODNJAH

Obnova javne razsvetljave in najetje posojila za kritje stroškov

Na dnevnem redu petkove seje je še več drugih problemov in ukrepov

Po poletnem premoru bo imel tudi občinski svet v Sovodnjah ponovno sejo in sicer v petek 6. t.m. ob 20. uri v občinski sejni dvorani na županstvu. Za sejo so pripravili precej obsežen dnevni red, ki šteje 13 točk, od katerih so nekatere precej važne.

Med drugim je na dnevnim redu najetje posojila za kritje občinskega primanjkljaja za leto 1966, ter najetje posojila za obnovo javne razsvetljave po načrtu, ki ga bodo morali tudi odobriti na tej seji.

Pravtako bodo razpravljali o načrtu za ureditev pokopališča v Sovodnjah. Potrdili bodo nadalje poverilnico ustanovi ISES za gradnje novih šolskih poslopij na področju občine. Predvidena je na dalje obnova pogodbe z ustanovo ONAIRC za upravljanje otroškega vrtca v Rupi ter odobritev občinskega obračuna za 1967. Na dnevnem redu je tudi odobritev izdatkov za šolske podpore v smislu deželnega zakona št. 19 od 6.9.1965, nekatere spremembe v postavkah letošnjega občinskega proračuna ter odobritev sklepov, ki jih je občinski odbor sprejel v obdobju od zadnje seje občinskega sveta.

V smislu obstoječih zakonskih določil bodo določili tudi mesečno nakazilo županu za njegovo delo in stroške, na koncu pa se bodo pogovorili še o drugih občinskih zadevah, ki niso izrecno na dnevneme redu.

Kot običajno je seja javna in se je lahko udeležijo vsi občani, ki se zanimajo za upravo domače občine in za njene probleme.

Sestanek mestne sekcije PSU

Preden se bodo lotili obravnave kongresnih tem ter utemeljevanja resolucij, predloženih v naši pokrajini, bo mestna sekcija PSU v Gorici posvetila prihodnji diskusijski večer sodobnim vprašanjem mednarodne politike. Socialisti iz Gorice ter Ločnika in Pevme bodo imeli ta sestanek danes ob 21. uri. Pogovarjali se bodo o naukih češkoslovaških dogodkov za italijansko levico. Uvodni govor bo imel Mauro Bigot.

Namakalna dela med Gradiško in Krminom

Na zadevno interpelacijo deželnega svetovalca PSIUP Rizzija o stanju namakalnih naprav za krminsko - gradiščansko polje je deželni odbornik Comelli poslal interpelantu pismen odgovor, v katerem navaja, da sedaj deluje za 40 km glavnih in stranskih kanalov namakalnega sistema na tem področju; poleg tega imajo kmetje možnost, da črpajo vodo iz zbirnih kanalov za namakanje tam; kjer še ni namakalnih kanalov. V zadnjih dneh so izvedli tudi priključek električnega toka za dvigalne naprave pri Villanovi in deželni odbornik za kmetijstvo je posredoval za takojšnje finansiranje del za zamenjavo pokvarjenih cevi v dolžini 245 metrov, ki so počile.

Prihodnje leto bodo nadaljevali z deli in dežela bo prispevala 120 milijonov lir za razširitev namakalne mreže za nadaljnjih 250 ha površine. V letu 1968 pa je deželna uprava prispevala za namakalna dela eno milijardo lir.

Iz goriškega matičnega urada

V goriškem matičnem uradu so včeraj prijavili dve rojstvi in štiri smrti.

Rojstvi: Lucia Cumn in Filippo Tonini.

Smrti: 41-letni Luciano Collini, 76-letni Giovanni Grego, 47-letni Luigi Masten in 55-letni Albino Tomsic.

V PARKU GOSTILNE DVOR

Uspel praznik grozdja «Briškega griča» v Števerjanu

Sobotni del je pokvaril dež - Razstava knjig, prodajanje grozdja, tekmovanje v briškoli

V gostilni Dvor v Števerjanu se je zaključil praznik grozdja, ki ga je priredilo domače prosvetno društvo Briški grič. V soboto je dež pokvaril prireditev ter stojnic sploh niso odprli, v nedeljo popoldne in včeraj, ko se je vreme končno spametovalo, pa so imeli dosti udeležencev. Posebno v nedeljo popoldne se je na zabavišču zbralo veliko ljudi. Delno jih je v Brda privabila tekma v briškoli, delno pa tudi grozdje ter domače specialitete. V stojnici so prodajali dobro domače grozdje (tokaj) in rebulo pa tudi merlot, ki je že dokaj zrelo in tudi lepo. Pri sosednji stojnici je Tržaška knjigarna prodajala slovenske knjige. Pobuda je nedvomno hvale vredna ter bi ne smelo biti slovenske prireditve — dasiravno tudi zabavnega značaja — kjer ne bi bile na ogled in tudi v prodaji gramofonske plošče in slovenske knjige, ki jih naši ljudje vse premalo poznajo.

Pod kostanji se je širil prijeten duh po čevapčičih, ki jih v Števerjanu znajo pripravljati; tudi klobase so bile izvrstne, da ne govorimo potem o vinu, ki je najmočnejši adut tega kraja.

Tekmovanja v briškoli se je udeležilo 32 parov. Prijav ni bilo dosti zaradi konkurenčne briškole na prazniku goriških kvartov v Ul. Roma. Prvo nagrado (živo tele) sta prejela Albert Delpin in Viktor Gabrijelčič iz Podgore. Drugo nagrado Mario Sošol in Orlando Gregorin iz Pevme, tretjo Albin Komic in Adrijan Hlede iz Števerjana, četrto Alojz Tinta in Jožko Maraž, prav tako iz Števerjana; za vse ostale nagrade so podelili salame.

Sinoči so izvolili miss praznika, ki se je zaključil s trgatvijo grozdja, katerega so v večjih količinah obesili za okras plesišča.

V NEDELJO SO JO URADNO ODPRLI

Asfaltirana cesta povezuje spodnji Kras z Mirnom

Načrti za ureditev preostalih poti pri Komnu in Štanjelu
Asfaltirati bi bilo potrebno cesto v kraju Mačji reber

Spodnji Kras (nekateri ga imenujejo tudi Goriški Kras) je povezan z asfaltirano cesto z Mirnom. Svečani dogodek je bil v nedeljo popoldne ob prisotnosti predstavnikov oblasti in družbenega življenja Nove Gorice, župan Milan Vižintin je cesto odprl, predsednik SZDL Boris Kovšca pa je govoril o njenem pomenu za turistični razvoj Krasa.

Skupna dolžina asfaltirane ceste je 18 km: 14 km od Mirna do Vojščice, štirj km pa je dolg odcepek do Temnice. Delo je veljalo okoli 200 milijonov lir. V prihodnjih dneh bodo asfaltirali tudi odsek med Opatjim selom in mejnim prehodom druge kategorije Lokvica (Devetaki na italijanski strani); ta odločitev bi morala tudi naše pristojne oblasti pripraviti do tega, da bi uredile pot, ki pelje od financarske vojašnice pri Devetakih do mejnega prehoda in ki ji domačini pravijo Mačji reber. Pred časom so jo popravili, da je spet možna za prevoze z avtomobili, vendar jo bo deževnica kmalu spet razrila, če nanjo ne bodo položili asfaltne obloge. Ureditev te ceste bi bila velikega pomena za promet med obema kraškima predeloma na eni in drugi strani meje, kakor tudi za nekoliko oddaljenejše zaledje, zlasti za Ronke in morda tudi Tržič.

Po svečanosti je Slovensko gledališče iz Trsta odigralo v Zelenem gaju pri Vojščici Štokovega «Anarhista», ki si ga je ogledalo veliko število Kraševcev iz vseh okoliških vasi. Praznik so imeli tudi v Opatjem selu, kjer so imeli tombolo. V vseh vaseh je bilo tudi precej turistov z italijanske strani, navdušenih nad kraškim teranom in pršutom, s katerim so bile domače gostilne dobro založene.

Ob tem naj povemo, da pripravljajo asfaltiranje ceste Komen - Štanjel, medtem ko je med Vojščico in Komnom še 6 km makadamske ceste, ki jo bodo asfaltirali verjetno naslednje leto. Dogovarjajo se tudi za asfaltiranje ceste Komen - Branik (7 km), da bi Vipavsko povezali s Sežano prek Krasa.

Nad Mirnom, kjer se cesta neha vzpenjati, bodo po vsej verjetnosti zgradili restavracijo; od tam je namreč čudovit razgled na obe Gorici, Julijce in Dolomite.

tijsko nadzorništvo iz Gorice organiziralo po raznih briških krajih več sestankov, na katerih bodo prizadetim vinogradnikom natančneje poročali o predpisih, ki jih s tem v zvezi predvideva novi zakon in o ukrepih, ki jih zahteva od strani vinogradnikov.

V Števerjanu bodo imeli tako posvetovanje jutri, v sredo ob 20. uri v prostoru, ki ga je v ta namen dala na razpolago občinska uprava.

Sodelovanje med občinami ki mejijo na Ronke

Občinski svet v Ronkah bo imel jutri izredno sejo, na kateri bo razpravljal o dnevnem redu obsegajočem 20 točk. Med nje sodi ustanovitev medobčinskega konzorcija sestavljenega iz Ronk, Staranca, Foljana - Redipuglie, Škocjana, Pierša in Turjaka za izgradnjo skupnega sistema kanalizacije. Najeli bodo posojilo za izdelavo študij o ustanovitvi konzorcija za mestno prevozno službo področnega značaja, najeli bodo sredstva za nakup šolskih knjig potrebnim otrokom, odobrili bodo pravilnik mestne policije ter napeljali električni vod nizke napetosti, da bi razsvetlili objekte, ki predstavljajo nevarno oviro za letalske polete v bližini ronškega letališča. Razpravljali bodo tudi o vrsti interpelacij.

Razgovor v Števerjanu o zaščiti imena vin

Kot smo pred časom že poročali, je stopil v veljavo zakon za zaščito imena tipičnih briških vin. S tem v zvezi je pokrajinsko kme-

Lep razgled z Razorja plačilo za triurno «pranje»

Krasen razgled z Razorja na vse Julijce je bil plačilo za trud in napore članov Slovenskega planinskega društva iz Gorice, ki so v soboto popoldne odšli na to visokogorsko turo. Od Trente do Pogačnikovega doma jih je «pralo»; lilo je kot iz škafa. Naslednji dan je bilo nebo čisto kot ribje oko. Že navsezgodaj so jo planinci po mešču mahnili proti Razorju, na katerega so prišli po dobri uri in pol hoje. Tistega dne je Razor obiskalo večje število planincev Slovenije. Med Goričani so imeli enega novinca, ki je bil prvič s planinskim društvom ter so ga zavoljo tega «krstili».

SPD namerava v septembru prirediti običajno vsakoletno turo na Triglav z možnostjo, da bi nekateri planinci odšli na Kanjavec, ki je skoraj prav tako visok kot očak Julijcev.

Martini in Chientaroliju častni naslov komendatorja

Goriški prefekt je v skladu s predsedstvom ministrskega sveta včeraj podelil diplome s časnim naslovom komende reda za zasluge italijanske republike županu občine Gorica on. Michelu Martini in predsedniku pokrajinske uprave dr. Brunu Chientaroliju.

Podelitev naslova služi za priznanje naporom, ki jih Martina in Chientaroli vlagata v prid občinske in pokrajinske uprave.

Večeraj so v Sovodnjah pokopali Albina Tomšiča

Včeraj popoldne so vaščani iz Sovodenj pospremili na zadnji poti na domače pokopališče 53-letnega Albina Tomšiča, po domače Žefetov, ki je umrl v splošni goriški bolnišnici v nedeljo popoldne, po precej dolgi bolezni.

Pokojnik je bil med NOB pri partizanih, pozneje pa je sodeloval na terenu. Po osvoboditvi je bil poveljnik narodne zaščite v Sovodnjah. Do pred nekaj leti je bil tudi član upravnega odbora Kmečko delavske posojilnice v Sovodnjah. Bil je vzgleden in spoštovan kmečki možak ter zvest čitatelj našega dnevnika. Zapušča ženo Pavlo, sina Slavkota, mater Frančiško in brata Miloša.

Vaščani in prijatelji izrekajo prizadeti družini sožalje.

Prispevek za gradnjo planinskega doma na Matajurju

Deželna uprava je zagotovila svoj prispevek v znesku 16 milijonov lir za izgradnjo planinskega doma na vrhu Matajurja. Prispevek bo kril 75 od sto gradbenih stroškov. V teku pa so tudi druga dela za ureditev športnih naprav na tem področju in med drugim tudi smučarske sedežnice, ki jo nameravajo dograditi še pred pričetkom letošnje zimske sezone. S tem nameravajo še bolj pospešiti razvoj zimskega turizma na Matajurju, ki se je v zadnjih letih že dobro razvil.

Avtomobilist je v Ronkah povozil pešca in pobegnil

Prejšnji večer nekaj pred polnočjo je na cesti iz Ronk proti Redipugli neki avtomobilist povozil 43-letnega Aladina Didoia iz Ronk, Ul. Puccini 31. V tržiški bolnišnici so ponesrečenca pridržali za 30 dni na zdravljenju zaradi zloma leve noge in drugih poškodb.

Povozil ga je 22-letni Armando Bonazza iz Trsta, Ul. della Pineta 36 s fiatom 500. Šofer se po nesreči ni ustavil. Ker pa si je neki drug pešec, ki je videl nesrečo, zapomnil nekaj številk evidenčne tablice in je zadevo prijavil karabinjerjem, so krivca še isto noč izsledili v Trstu.

SMRTNA NESREČA V LOČNIKU

Sredi noči je zavozil v zid in si prebil lobanjo

Pri padcu s postelje je dobil otrok smrtne poškodbe
Na soškem bregu pri Sovodnjah si je zlomil nogo

V nedeljo ponoči se je po daljšem premoru pripetila zopet smrtna nesreča pri Ločniku, pri kateri je izgubil življenje 33-letni kamionist Angelo Tessari iz Gorice, Ul. Seminario 3.

Tessari se je vračal okrog 4. ure s svojim avtom iz Vidma proti domu, ko je v Ul. Brigata Re pri hiši 47 iz nepojasnjenih vzrokov izgubil kontrolo nad vozilom, ter zavozil v hišo ob desni strani ceste. Hud tresk je zbudil bližnje stanovalce in neka žena je takoj telefonsko poklicala rešilni voz iz goriške splošne bolnišnice, ki je ponesrečenca nemudoma odpeljal v bolnišnico. Žal pa je že med potjo podlegel dobljenim poškodbam in zdravniki so lahko ugotovili smrt zaradi prebitja lobanje in drugih poškodb.

Kot rečeno niso mogli ugotoviti vzroka za nesrečo. Domnevajo, da je Tessariju postalo slabo, ali pa mu je počila guma pri kolesu. Zapustil je ženo Lilijano in dva sinova, 13-letnega Marija in 12-letnega Massima. Skupaj s svojim bratom je bil solastnik težkega tovornjaka, s katerim je opravljal številne prevoze tudi na dolgih progah. Njegova smrt je globoko presunila vse, ki so ga poznali. Ob času nesreče je bil sam v vozilu ker je malo prej odpeljal domov nekega svojega prijatelja iz Vidma, s katerim sta bila prejšnji večer skupaj na izletu v Sloveniji.

Druga smrtna nesreča pa se je pripetila komaj 20 mesecev stari Valentini Humar iz Gorice, Ul. Battistig. Skupaj s svojimi starši je prenočevala pri očetovih starših, kjer je padla s postelje. Pri tem je dobila notranje poškodbe in v splošni bolnišnici, kamor so otroka odpeljali, mu niso mogli več pomagati, ter je kmalu po prihodu v bolnišnico podlegel poškodbam.

Na bregu Soče pri Sovodnjah pa se je v nedeljo ponesrečil 39-letni Ivan Nanut iz Sovodenj. Ko je trgal cvetje na strmem bregu, je izgubil ravnotežje, padel ter si pri tem zlomil levo nogo. V splošni bolnišnici so ga pridržali za 40 dni na zdravljenju. Po nesreči je Nanut precej časa klical na pomoč, ker ni bilo nikogar v bližini. Končno ga je le nekdo slišal in vaščani so mu prihiteli na pomoč ter ga odpremili v bolnišnico.

Prijava za družinski davek v Doberdobu

Občinska uprava v Doberdobu obvešča vse prizadete občane, da je treba najkasneje do 20. t. m. prijaviti dohodke, ki so podvrženi plačevanju družinskega davka. Tisti, ki so že od lani vpisani v plačilni seznam za družinski davek ter nimajo letos nobenih sprememb v zadevnih dohodkih, niso dolžni vložiti ponovne prijave. Vse podrobnosti in pojasnila lahko dobijo prizadeti na županstvu.

PO PODATKIH TRGOVINSKE ZBORNICE

Industrijska proizvodnja docela normalizirana

Sindikalni spor v tovarni hladilnikov
Konkurenca tekstilnim izdelkom

V industrijski proizvodnji goriške pokrajine v preteklem juniju ni bilo veliko razlik v primerjavi z rezultati zabeleženimi v mesecu maju tega leta. To lahko razberemo iz mesečnega biltena goriške trgovinske zbornice, v katerem je med drugim tudi ugotovljeno, da je bila proizvodnja manjša le v tovarni hladilnikov v Tržiču, kjer so imeli ostro sindikalno borbo med delodajalcem in delavci. Znano je, da je ta tovarna nameravala občutno skrčiti število svojih uslužbencev in da je sindikatom uspelo, po številnih dnevih stavke, ohraniti delovna mesta vsem tistim, ki jim je grozil odpust.

V goriški industrijski coni so se nadaljevala gradbena dela pri novih industrijskih objektih manjšega značaja in tudi pri razširitvi že obstoječih tovarn. Zdi se, da se je v Tržiču nekaj zganilo in da bo industrijska cona v kratkem zares zaživela. Baje bodo v Tržiču nastanili nekaj novih tovarn.

V ladjedelniški industriji so v juniju nadaljevali z gradnjo modernega objekta in prav to je pripomoglo, da so v tem mesecu dobili naročila za sedem trgovskih ladij in za eno vojaško ladjo, kar zagotavlja delo za nekaj let naprej.

V tekstilni industriji se je delo nadaljevalo z običajnim ritmom. Vodstva tekstilnih tovarn ugotavljajo večjo konkurenco na svetovnih tržiščih in zaradi tega so včasih zaloge prevelike. V sovodenjski tekstilni tovarni so podpisali v juniju novo tovarniško pogodbo.

Normalen je bil v juniju položaj v tovarnah drugih strok.

Lepo uspel ptičji sejem

V nedeljo je bil v Gorici tradicionalni sejem sv. Jerneja, posvečen ptičem. Iz vseh krajev Treh Benečij so prišli v županski park ptičerejci, da bi se udeležili tekmovanj in istočasno sklenili tudi čimveč kupčij. Izredno veliko ljubiteljev pernatih dvonožcev je samo povzdignilo zares zanimivo in prijetno manifestacijo. Najbolj razigrani so bili drozgi. Peli so kot za stavo. Kanarčki, od nekdaj priznani kot najboljši pevci, so docela odpovedali; kot da jih ni bilo. Izredno dosti ptičev so tudi prodali. Par kolibrijev, to je majhnih živopisanih tropskih ptičev, je bilo moč kupiti za tisoč lir. Kanarčki — samci so bili od 3 do 4 tisoč, hibridni pa tudi do deset; papagaji po tisoč. V prodaji so bile tuti kletke, ptičja hrana, knjige o ornitologiji in podobno. Letos bosta na Goriškem še dve ptičji razstavi: 8. septembra v Ronkah, 19. in 20. oktobra pa bo v Tržiču VII. deželna ornitološka razstava.

(Na sliki vidimo 2 kletki s ptičema ter v ozadju obiskovalce razstave).

Kino

Gorica

CORSO. 17—21.30: «L'intrigo a Montecarlo», R. Wagner in G. St. John. Ameriški barvni film.
VERDI. 17.15: «La notte dei generali», P. O'Toole in Omar Sharif. Ameriški kinemaskope v barvah. Mladini pod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO. 16—22: «Weekend a Zuydcoote», J. P. Belmondo in K. Spaak. Ameriški kinemaskope v barvah.
VITTORIA. 17.30: «Rose rosse per fuehrer», A. M. Pierangeli in Peter Van Eyck, italijanski kinemaskopski barvni film. Zadnja ob 21.30.
CENTRALE. 17.30: «Gli allegri passa guai», S. Laurel in O. Hardy. Ameriški film.

Tržič

AZZURRO. Zaprto.
EXCELSIOR. 17.30—22.30: «Venere in visone», E. Taylor in L. Harrwey. Barvni film.
PRINCIPE. 18.30—22.15: «Il mosaico del crimine», H. Guardino in Br. Dillman. Barvni film.

Ronke

RIO. 20—22: «Escalation», Cl. Augier. Barvni film.
EXCELSIOR. Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

TRŽIČ

Danes je v Tržiču odprta lekarna Centrale, Trg republike 26, tel. 72341.

RONKE

Danes je odprta lekarna All'Angelo, dr. Olivetti, Ul. Roma 22, tel. 77019.

šport šport šport šport šport

KOLESARSTVO

Svetovno cestno prvenstvo v Imoli

Vittorio Adorni svetovni prvak v cestni vožnji profesionalcev

6. Gimondi, 8. Merckx - Pet Italijanov v prvi šesterici - 65 vozačev odstopilo

IMOLA, 1. — Svetovno kolesarsko prvenstvo profesionalcev v cestni vožnji se je končalo s presenetljivo zmago Vittoria Adornija. Ta je sicer bil vključen v ožji krog možnih kandidatov za končno zmago, vendar pa sta bila Gimondi in Merckx absolutna favorita in Adorni je bil verjetno prav na zadnjem mestu seznama možnih zmagovalcev.

Toda stvari so se odvijale povsem drugače, kot so predvidevali poznavalci kolesarskega športa. Oglejmo si po vrsti dogodke, kot so se zvrstili na progi.

Drugi krog: ušli so Dancelli (It.), Hagmann (Švi.) in Vandenbosche (Bel.)

Četrti krog: glavnina je ujela ubežnike. Kmalu nato je pobegnil Italijan Carletto in si priboril 100 m prednosti.

Peti krog: sredi najbolj strmega vzpona je Carletta ujela skupina sedmih vozačev, med katerimi so bili tudi Adorni (It.), Van Looy (Bel.) in Agostinho (Port.).

Šesti krog: zaostanek glavnine za osmerico je narasel na 4'20".

Sedmi krog: nekateri ubežniki so zaostali, ubežniki pa so svojo prednost povečali na 5'25".

Osmi krog: na čelu so ostali le štirje ubežniki: Van Looy, Adorni, Carletto in Agostinho. Ta četverica pa je začela kazati znake utrujenosti in njena prednost se je zmanjšala od 7'50" na 5'39". V nadaljevanju so ubežniki zopet začeli voziti nekoliko hitreje.

Trinajsti krog: Adorni je nenadoma silovito potegnil. Van Looy se je pognal za njim a ni vzdržal njegovega tempa vožnje.

Štirinajsti krog: Adorni je imel 3'40" naskoka pred svojimi bivšimi soubežniki in 7'51" pred glavnino. Kmalu pa so tudi Van Looy, Carletto in Agostinho omagali: Adornija ni bilo več mogoče ujeti. Kmalu jih je dohitela glavnina.

Šestnajsti krog: prednost Adornija je rasla: 9'10". V ozadju so tekmovalci odstopali drug za drugim. Adorni je preluknjal zračnico. Nekaj sekund prej je spremljevalnemu avtomobilu zmanjkalo bencina in ga ni bilo v bližini Adornija. K sreči se je pojavil rezervni tovornjak z Adornijevim nadomestnim kolesom.

Sedemnajsti krog: naskok Adornija se je povišal na 10'20". Zadnji del proge je presenetljivi Italijan prevozil počasi, nič več mu ni moglo iztrgati naslova svetovnega prvaka: tudi peš bi si ga priboril. Prvi zasledovalec Van Springel je prispel šele po 9'50".

Italijani so doživeli izreden uspeh: osvojili so še 3., 4., 5. in 6. mesto. Opravili so odlično vožnjo. Favorita Merckxa so povsem nevtralizirali: ves čas je bil obkoljen od Adornijevih tovarišev in se nikakor ni mogel izmotati iz sinjega «žaklja». Adornijeva zmaga je bila tako rezultat sodelovanja in prizadevanja celotnega italijanskega moštva, v katerem se je tudi Gimondi podredil položaju, ki je nastal po uspešnem Adornijevim pobegu.

Tekmovanje je bilo izredno naporno: od 84 tekmovalcev, ki so startali, jih je le 19 prispelo do cilja. Ostali so odstopili.

LESTVICA

1. Adorni Vittorio (It.) 277,902 km dolgo pot je prevozil v 7'27"39 (p. h. 37,180 km n. u.)
2. Van Springel (Bel.) 9'50" zaostanka
3. Dancelli (It.) 10'18"
4. Bitossi (It.)
5. Taccone (It.)
6. Gimondi (It.)
7. Poulidor (Fr.)
8. Merckx (Bel.)
9. Jourden (Fr.)
10. Aimar (Fr.)
11. Anquetil (Fr.) vsi v času Dancellija
12. Altig (Z. Nem.), 11'07", 13. Kunde (Z. Nem.) 12'05", 14. Motta (It.) 12'07", 15. Van Looy (Bel.) v istem času, 16. Agostinho (Port.) 15"25", 17. Schleck (Luks.) 18'10", 18. Stevens (Bel.) 20', 19. Pfenninger (Švi.) v enakem zaostanku.

Startalo je 84, na cilj pa prispelo 19 vozačev.

Svetovno nogometno prvenstvo leta 1978 v Jugoslaviji?

BEOGRAD, 2. — Vodstvo jugoslovanske nogometne zveze je sklenilo, da bo Jugoslavija kandidirala za organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva leta 1978. Ker pa je za isto leto že kandidat tudi Argentina, bo Jugoslavija prosila za organizacijo leta 1982, če bodo v prejšnjem roku podelili prvenstvo Južnoamerikancem.

Leta 1970 bo svetovno nogometno prvenstvo v Mehiki, 1974 pa v Zahodni Nemčiji.

Govor predsednika Gaje Grgiča ob otvoritvi igrišča

Domačin Grgič Josip izroča Gaji društveno zastavo

ŠPORTNI TEDEN GAJE V PADRIČAH

Prvi nastopi odbojkarskih ekip zadovoljili številno občinstvo

Veliko zanimanje je vladalo zlasti za nastop gostov iz Slovenije
V ostalih tekmah velika borbenost - Danes rusko kegljanje

Športni teden Gaje se nadaljuje z nezmanjšanim uspehom. Novo igrišče v Padričah je postalo v teh dneh mala «prestolnica» zamejske športne mladine. Vsem dosedanjim tekmam je prisostvovalo na stotine gledalcev, ki so bili s tem, kar so jim doslej pokazali športniki na igrišču — več kot zadovoljni. Najbolj so bili seveda zadovoljni z nastopom odbojkarske ekipe Ljubljane, ki je član 1. slovenske lige. Organizatorji so se sicer domenili, da bo nastopila mladinska reprezentanca Slovenije. Nepričakovano pa so prav v nedeljo organizirali v Beogradu jugoslovansko mladinsko odbojkarsko prvenstvo in tako se slovenski mladi reprezentanti niso mogli predstaviti v Padričah, namesto njih pa je prišla šesterka Ljubljane.

LJUBLJANA — BOR 3:1 (15:8, 15:12, 13:15, 15:8)

BOR: Jurkič, Vodopivec, Uršič, Fučka, Plesničar, Orel, Mijot, Veljak.

LJUBLJANA: Jedretič, Breščak, Virnik, Amon, Marušič, Obersnel, Miklavc.

SODNIKI: Facchettin, Caputto, Ban.

Ljubljančani so nastopili dokaj utrujeni, saj so že v jutranjih urah v prvenstveni tekmi igrali z Izolo in jo premagali s 3:1 ter je bila to torej zanje že druga tekma v istem dnevu. To se je tudi poznalo pri njihovi igri, s katero so sicer jasno nakazali, kaj je ekipa sposobna, niso pa pokazali vsega svojega znanja. To kar so pa pokazali je bilo dovolj, da so premagali požrtvovalno šesterko Bora, ki se je močno upirala nasprotnikom v vsej tekmi, razen v drugi polovici zadnjega seta. Borovci so pokazali viden napredek, zlasti nekateri igralci. Kljub temu pa menimo, da bi morali nekatere elemente odbojkarske igre bolj prilagoditi svojim značilnostim in možnostim, saj bi s tem kakovost njihove igre samo pridobila. Večji pregled bi morali imeti tudi nad svojo, ne le nad nasprotnikovo igro, da bi ne vztrajali večkrat pri določeni taktični varianti, ampak tudi vnesli v zaporedje teh elementov več pestrosti.

Tekma je na vsak način zadovoljila tudi odbojkarske sladokusce in je dokazala, da je lahko odbojka prav tako privlačen šport, kot na primer nogomet, če jo seveda igrajo — mojstri.

* * *

Odbojkarski ženski in moški turnir v okviru športnega tedna Gaje se je nadaljeval v nedeljo s temi tekmami:

SOKOL — ZARJA (ženske) 2:1 (11:15, 15:6, 17:15)

SOKOL: Zavadlal, Švab, Filipčič, Batagelj, Caharija, Colja, Škrk, Zidarič.

ZARJA: Vodopivec, Bandelj, Križmančič Sa., So., M. in D., Žagar, Čufar.

Sodnika: Caputto, Ban.

Zarja je v tem srečanju prekosila samo sebe: zaigrala je res odlično, borbeno in tudi tehnično na zadovoljivi ravni. Igralke so po lanskem prvnestvu izredno napredovale, in prav to srečanje je pokazalo, da so že precej izenačene s kakovostjo ostalih slovenskih drugoligaških ekip.

V tej tekmi je bil najbolj dramatičen zadnji set. Po stanju 1:1 v setih je vse kazalo, da gredo Bazovke gotovi zmagi naproti. Pri njihovem vodstvu z 9:0 tega pač ni bilo mogoče dvomiti. Toda izkušena Zavadlalova je uspela pravočasno urediti vrste svoje ekipe, ki je zbrala precej točk. Bazovke so imele zadnjo priložnost pri set žogi 14:8, toda je niso izkoristile, dopustile so izenačenje pri 14:14, nakar so Nabrežinžke povedle in zmagale.

* * *

BREG — GAJA (moški) 2:0 (15:11, 15:3)

GAJA: Grgič P., B., R., Kalc, Racman, Milkovič, Morpurgo, Persinger, Carlovatti.

BREG: Pangerc, Lovriha B., G., V., Žerjal, Škrinjar.

Sodnika: Ban, Caputto.

Breg je v tem srečanju pokazal večjo izkušenost, proti kateri je bila vsa požrtvovalnost domačinov zaman. V prvem setu je bilo srečanje še precej uravnovešeno, v drugem pa so Brežani zaigrali ostro in so si zagotovili zmago brez težav.

DANAŠNJI SPORED

Rusko kegljanje.
Nastopajo 3 ekipe Sokola, 3 Bora, 1 Krasa, 2 Repna in 4 Gaje.
Začetek ob 20. uri.

JUTRI

Odbojka.
Izločilna srečanja: ob 20.30
Zarja - Breg (Ž); ob 22. uri Bor - Sokol (M).

Sokol — Olimpija (moški) 2:0

Olimpija: Valentinčič, Prinčič, Frandolič, Špacapan B., P., Sfiligoj, Tuzzi.

Sokol: Franko, Ušaj, Radovič, Danev, Pertot, Starc, Svetlič.

Sodnika: Ban, Caputto.

Nabrežinci so v tej tekmi zaigrali zelo dobro. Nasprotno pa so Goričani pokazali preveč medlo in neodločno odbojko. Na mreži niso imeli dovolj ostrih tolkačev, pa tudi «blok» ni bil najboljši. Nasprotno pa so Nabrežinci pokazali precej bolj požrtvovalno igro, s čimer so zopet potrdili, da bi lahko to moštvo z rednimi treningi še napredovalo, saj ima vrsto res odličnih elementov.

* * *

Bor — Breg (ženske) 2:0 (15:5, 15:8)

Bor: Kenda, Rogelja, Barej, Pernarčič Sl., Mijot, So., Rauber, Bezeljak, Nibrandt.

Breg: Foraus, Rapotec, Čuk Slavec, Corradini, Barut, Turk.

Sodnika: Caputto, Ban.

O tej tekmi ni mogoče povedati nič posebnega: Brežanke so pokazale znane napake: ekipa je v znanju zelo raznolika, kar je posledica večjega števila mladih in neizkušenih igralk. Te še niso osvojile vseh prvin odbojkarskega znanja, zato Forausova, Čukova in Slavčeva še nimajo dovolj opore v ostalem delu ekipe. Borovke so zaigrale brez nekaterih standardnih igralk, vendar se niso preveč naprezale za zmago.

* * *

Včeraj so odigrali še dve tekmi odbojkarskega turnirja:

Kras — Breg (moški) 2:1 (8:15, 15:12, 15:9)

Kras: Milič B., L., Simoneta B., Z., Grilanc, Živec, Wilhelm, Kobal, Škrk, Budin.

Breg: Pangerc, Žerjal, Lovriha, F., V., B., Škrinjar, Vitez.

Sodnika: Ban, Pappacoda.

Brežani so v začetku te tekme igrali zelo dobro: kontrolirali so nasprotni napad in tudi sami so pošiljali preko mreže nevarne žoge. Nato pa je iz igre izstopil Vitez in Breg je po njegovem odhodu močno popustil. Krasovci so polagoma vzeli pobudo v svoje roke in so si zagotovili pomembno zmago.

* * *

Bor — Sokol (ženske) 2:0 (15:11, 15:10)

Bor: Hmeljak, Pavletič, Rogelja, Kenda, Barej, Pernarčič So., Sl., Mijot, Rauber, Bezeljak, Nibrandt.

Sokol: Filipčič, Caharija, Batagelj, Zidarič, Zavadlal, Švab, Colja, Škrk.

Sodnika: Ban, Pappacoda.

V ženskem delu turnirja je bila to praktično finalna tekma, ki je odločala o prvem mestu. To je dokazal tudi potek srečanja samega, ki je bilo na obeh straneh mreže izredno živahno in borbeno. Obe šesterki sta zaigrali na ravni druge lige, s čimer je presenetili zlasti Sokol, pri katerem pa se tokrat nista izkazali le Švabova in Zavadlalova, ampak tudi mlajše igralke. Dobro je zaigral tudi Bor, zlasti če upoštevamo, da je s treningi šele začel in je torej še daleč od svoje običajne forme.

Občinski odbornik za šport Ceschia je prerezal tradicionalni trak in otvoril igrišče

Nagovor župnika g. Živca po blagoslovu športnega objekta

NOGOMET — JUGOSLOVANSKO PRVENSTVO

Maribor in Olimpija zmagala

V drugi ligi je le Aluminij osvojil obe točki, Mura in Ljubljana pa sta bili premagani

Oba slovenska prvoligaša sta nedeljsko kolo jugoslovanskega nogometnega prvenstva zaključila s pozitivnim rezultatom. Iz obeh srečanj sta iztržila celotni izkupiček, pomembnejši je pa tisti, ki ga je Maribor izsilil v Zrenjaninu proti Proleterju, saj so Štajerci to tekmo odigrali na tujem igrišču.

Tekma med Proleterjem in Mariborom spočetka ni bila posebno razgibana. Prvi so prišli v vodstvo domačini, gostje pa so se polagoma razigrali in so ekipo Proleterja potisnili v obrambo. Premoč Mariborčanov je bila očitna zlasti v drugem polčasu, strelca za slovenske barve pa sta bila Kranjc in Binkovski.

V Ljubljani se je odvijala igra med Olimpijo in Rijeko v začetku v glavnem bolj na sredini igrišča in sta bila oba vratarja nezaposlena. Ljubljančani so bili sicer boljši, vendar pa je Rijeka hotela izsiliti neodločen izid in ji je z uspešno obrambno igro dolgo časa uspelo držati domačine daleč od svojih vrat. Domačini so nato pritisnili nekoliko močneje in so že v prvem polčasu prišli v vodstvo po zaslugi Lazovića. V drugem polčasu je kakovost igre precej padla in ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri najtesnejšem izidu sta Lazović in Popivoda dosegla v času ene same minute še dva gola ter sta s tem usodo gostov zapečatila.

V Splitu sta si Hajduk in Partizan bratsko razdelila točki, pa tudi igra je potekala v tem duhu: v prvem polčasu so prevladovali domačini, v drugem Beograjčani.

Enak neodločen izid z enim golom na vsaki strani sta si privoščila tudi Radnički in Velež, potek igre pa je bil drugačen: prvi so prišli v vodstvo gostje (in to že v 2. minuti) ter so se nato samo branili. Vsi njihovi napori pa so ostali zaman, ker so domačini sredi drugega polčasa izenačili.

Presenetljivi novinec Bor se je tudi v tej tekmi s Sarajevčani izkazal, čeprav mu ni uspelo izsiliti zmage proti favoriziranemu Železničarju. Borovci so na domačem igrišču zaigrali brez kompleksov, dvakrat so stanje rezultata izenačili in če bi Radovič (Ž) ne ujel enajstmetrovke, bi moral Železničar prvič letos zapustiti igrišče poražen.

Crvena zvezda je doma premagala ekipo Vardarja s 3:0, lahko pa bi ga še huje: samo v prvem polčasu so domačini štirikrat zadeli prečko, neštetokrat pa je šla njihova žoga tik mimo vrat. Beograjčani so zaigrali res dobro in bodo — kot kaže — trd oreh za vsakogar, ki jih bo hotel odriniti s poti do naslova državnega prvaka.

V tekmi Beograd-Zagreb je sodnik izključil napadalca Zagreba Ilića, ker je ta udaril Šekularca. Zagreb je tako tri četrtine tekme odigral v desetih in to se je seveda odražalo tudi v končnem rezultatu.

V preostalih dveh tekmah so zabeležili najvišje izraženi zmagi kola, oziroma najhujša poraza. Sarajevo je izkoristilo prednost domačega igrišča in je nasulo Čeliku v mrežo štiri gole. Še huje se je godilo Vojvodini v Zagrebu. Dinamo je «bombardiral» vrata Vojvodincev iz vseh strani in ko je sodnik zaključil srečanje je bilo v vratih gostov šest golov, domačini pa so klonili le enkrat.

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Dinamo — Vojvodina 6:1 (3:0)
C. zvezda — Vardar 3:0 (1:0)
Sarajevo — Čelik 4:0 (2:0)
Radnički — Velež 1:1 (0:1)
Olimpija — Rijeka 3:0 (1:0)
Proleter — Maribor 1:2 (1:1)
Hajduk — Partizan 1:1 (1:0)
Beograd — Zagreb 4:1 (0:1)

1. Željezničar	3	2	1	0	8:3	5
2. Sarajevo	3	2	1	0	7:2	5
3. Dinamo	3	2	0	1	11:3	4
4. C. zvezda	3	1	2	0	5:2	4
5. Partizan	3	1	2	0	4:1	4
6. Hajduk	3	1	2	0	4:2	4
7. Maribor	3	1	2	0	4:3	4
8. Radnički	3	1	2	0	2:1	4
9. Beograd	3	1	1	1	5:4	3
10. Olimpija	3	1	1	1	5:5	3
11. Velež	3	0	3	0	3:3	3
12. Bor	3	1	1	1	4:6	3
13. Vardar	3	1	1	1	2:4	3
14. Vojvodina	3	0	2	1	2:7	2
15. Proleter	3	0	1	2	2:5	1
16. Zagreb	3	0	1	2	3:7	1
17. Čelik	3	0	1	2	1:0	1
18. Rijeka	3	0	0	3	1:6	0

Pari prihodnjega kola: Vojvodina — Zagreb, Partizan — Beograd, Željezničar — Hajduk, Maribor — Bor, Rijeka — Proleter, Velež — Olimpija, Čelik — Radnički, Vardar — Sarajevo, Dinamo — Crvena zvezda.

V drugi zvezni ligi je v zahodni skupini izmed treh slovenskih predstavnikov uspelo zmagati le Aluminiju iz Kidričevega. Slovensko moštvo je bilo v glavnem bolj napadalno, kljub temu pa so gostje prvi prišli v vodstvo. To pa domačinov ni potrlo, do izenačenja so si pomagali z enajstmetrovko, nato pa so dosegli še tri gole, od katerih so enega poslali v — lastno mrežo.

Rezultat tekme v kateri je v Murski Soboti Trešnjevka premagala Muro — vara. Mura je bila praktično vseskozi boljši nasprotnik, igrala je zelo napadalno, ni pa imela dovolj točnih in odločnih strelcev. Nasprotniki so imeli le malo priložnosti za strel in od teh izkoristili dve.

V Ljubliji je bila tekma med Rudarjem in Ljubljano izredno korektna in športna. Obe ekipi sta igrali borbeno. Domačini so si v prvem polčasu zagotovili dva gola prednosti, nato pa so v drugem polčasu v glavnem varovali rezultat.

II. ZVEZNA LIGA — ZAHOD

Lokomotiva — Zadar 0:0
Šibenik — Split 2:1 (0:1)
Borac — Varteks 1:1 (1:1)
Rudar — Ljubljana 3:2 (2:0)
Aluminij — Jedinstvo 3:2 (1:1)
Orijent — BSK 2:1 (0:1)
Metalac — Istra 2:1 (0:0)
Mura — Trešnjevka 0:2 (0:1)

1. Orijent	2	2	0	0	5:1	4
2. Aluminij	2	2	0	0	6:3	4
3. Trešnjevka	2	2	0	0	3:0	4
4. Borac	2	1	1	0	8:2	3
5. Rudar	2	1	1	0	3:2	3
6. Zadar	2	1	1	0	3:2	3
7. Šibenik	2	1	1	0	2:1	3
8. Split	2	1	0	1	5:3	2
9. Metalac	2	1	0	1	2:2	2
10. Varteks	2	0	2	0	1:1	2
11. Jedinstvo	2	0	1	1	2:3	1
12. Lokomotiva	2	0	1	1	1:4	1
13. BSK	2	0	0	2	2:5	0
14. Mura	2	0	0	2	2:5	0
15. Istra	2	0	0	2	1:5	0
16. Ljubljana	2	0	0	2	3:10	0

Pari prihodnjega kola: Zadar — Trešnjevka, Istra — Mura, BSK — Metalac, Jedinstvo — Orijent, Ljubljana — Aluminij, Varteks — Rudar, Split — Borac, Lokomotiva — Šibenik.

TOTIP

1.	—	1. Roquepine	1
		2. Agaunar	1
2.	—	1. Cesarotto	X
		2. Scetticismo	2
3.	—	1. Tavisa	1
		2. Gilbert	2
4.	—	1. Arfi	X
		2. Felsco	X
5.	—	1. Izeo	1
		2. Anisa	2
6.	—	1. Adica	2
		2. Colle	2

KVOTE
12 — 772.218 lir
11 — 148.005 lir
10 — 34.633 lir

Adorni: kolo in televizija

Vittorio Adorni se je rodil 14.11. 1937 v Parmi. Poročen je z bivšo italijansko smučarsko reprezentantko Vitaliano in ima dva in pol meseca staro hčerko. V mladosti je bil kovač, mehanik, urar in delavec v tovarni testenin. Je izredno inteligenten, ugaja ženskam, danes upravlja podružnico neke zavarovalnice in istočasno (ob kolesarskem poklicu seveda) z Liano Orfei vodi priljubljeno televizijsko oddajo «Ciao mamma».

Kot tekmovalec je začel svojo kariero leta 1958 kot amater pri UISP v Parmi, še isto leto pa je pristopil k UVI. Posvetil se je dirkališčni vožnji in je leta 1959 po odsluženju vojaškega roka postal italijanski amaterski prvak v zasledovalni vožnji.

Leta 1960 je bil med rezervnimi tekmovalci italijanske olimpijske ekipe, v naslednjih letih pa je često menjaval kolesarske hiše: VOV (1961 kot profesionalec), Philco, Cynar, Salvarani, Salamini in letos Faema. V svoji kolesarski karieri je dosegel vrsto odličnih uvrstitev, bil je drugi na svetovnem prvenstvu v Franciji (1964), prvi na dirki po Sardiniji (1964), osvojil je Giro d'Italia (1965), istega leta je bil drugi na Milano-Sanremo, in prav tako letos na krožni dirki po Italiji.

Zdaj pa je k tem uspehom pridružil še naslov svetovnega prvaka in to prav v sezoni, ki je bila zanj precej neuspešna in grenka. Vse te krize pa je uspešno prebrodil in se je tako od enomesečnega suspenza zaradi dopingiranja, v nekaj mesecih povzpel na svetovni prestol cestnih vozačev.

25. B. TRAVEN

General iz džungle

In ker nimajo nič izgubiti, so zmeraj boljši borci kot uniformirani petolizniki diktatorja. Ta bitja so na položajih in položajčkih, ki najbolje ustrezajo njihovim prodanim dušam. Večje ambicije nimajo. Njihova pričakovanja so izpolnjena. Kaj naj jim zmagovita bitka še več nudi? Nič, česar že niso prej imeli.

Toda kljub temu so se v resnici dobro spoprijeli. Trije federalesi, štirje ruralesi in trije finquerosi so bili ob življenje in devet mož je bilo ranjenih, ko je posadka z dvajsetimi ujetniki na lasu v triumfu vkorakala skozi na stežaj odprta vrata fince. Kakih sto muchachosov severnega oddelka je ležalo mrtvih po vsem bojišču.

8

Bila je že pozna noč, ko je Coronel s peščico mož, ki so mu ostali, prispel v taborišče glavne armade in poročal Generalu.

On in muchachosi, ki jih je vodil s seboj, so krvaveli iz brez števila ran. Nekdo je bil brez roke, drugemu so odsekali roko do komolca. Nihče pa ni prejel manj kot štiri strele ali udarce s sabljo. Šest muchachosov so ranjeni tovariši prinesli na ramenih. Pet jih je umrlo na poti v taborišče, ker so bili tako hudo ranjeni, da so izkrvaveli ali so jim odpovedala pljuča.

Srajc niso več imeli. Bele in rjave hlače iz bombaževine so bile v cunjah. Sleherni košček blaga, ki so ga nosili na sebi, so porabili, da bi obvezali svoje rane in rane svojih tovarišev ali da bi ustavili krvavitev.

Uslužni muchachosi so se brž podvizali, da bi tovariše okrepčali s kavo in fižolom ter jim umili in obvezali rane.

«To je bila veselica,» je dejal Coronel in ves zasopel počenil na tla. «Vražje slab sem in čutim, da me bo v desetih minutah vzelo, toliko krvi sem izgubil. Nisem mislil, da bom zmogel do sem. Prav lepo in zadovoljno smo sedeli v našem taborišču. Vsi utrujeni kot psi po lovu na tigra. Hudiča, saj sem vedel, da se nekaj kuha, ko sem videl patruljo, a sem mislil, jaz osel, da nas niso videli.»

«Kot vojak in posebej kot Coronel, nikoli nič ne verjemi, ampak si vedno misli, da je tvoj sovražnik prav tako prebrisan ali celo bolj prebrisan, kot si ti.» General se je nasmejal, ko mu je to dejal.

«In ker sem nekaj slutil in ker te, General, poznam in sem si kar mislil, zakaj si me z oddelkom poslal na tisto mesto, sem se vražje zavaroval. Štiri straže sem imel tam zunaj. Toda preden so lahko kaj sporočile, je bila ta prekleta tolpa že nad nami. In kako! Škoda, da niste tega videli. Vsi bi se nekaj pri tem naučili. Bilo je najmanj dvesto petdeset mož. Vsi na spočitih konjih. Dve strojnici sta bili na tleh. Ne vem, kako so mogli to tako hitro narediti. Gotovo so ju že na rokah nosili, ko so še jezdili. Najbolj žalostno pa je, da so še podnevi prihrumeli, ko je bilo še svetlo popoldne. Kako sem lahko sploh še s tridesetimi možmi sem prišel, kako se je moglo to zgoditi, ne vem. In da smo sploh lahko še pobili deset, dvanajst ali kolikor že napadalcev, ne vem, ali bi celo sveti Peter to zmogel. Nikamor nisi mogel na levo ali na desno. V hipu so nas obkolili na gosto kot zid, po trije možje drug za drugim. In potem so se pognali na nas. S sabljami, karabinkami in konjskimi kopiti kar naravnost med nas. In *balazos!* Krogle! O sveta devica Marija iz Guadalupa, kako so brnele okoli, kakor da si se znašel v čebeljem roju. In kako so rjoveli: «Končno smo vas dobili, proklete, ušive, usrane svinje. Revolucijo ste se šli! Rjoveli Tierra y Libertad! Vam bomo že popoprali vašo revolucijo in vašo Tierra y Libertar! *Hijos de putas, chingados por puercos,* sinovi cip, svinje, boste že videli, kaj se pravi upirati. Razčetverili vas bomo, *cabrones,* iz kože vas bomo deli, desetkrat preklete, smrdljive in ušive usrane svinje!» Potem pa je šlo ravs in kavs, gor in dol, bim bam bum, levo in desno in muchachosi so samo padali, ko so jim sablje sekale lobanje do nosu, ramena skupaj z rokami, sablje v telesa, da so pri riti ven pogledale, in takoj nato se je zarilo v črevesje še kakih trideset, štirideset svinčenih želodov. Rečem vam, ljudje, kdor tega ni videl, ne bo verjel. Nekaj strelov pa smo le tudi mi oddali, nekaj desetink mačet smo tudi mi zarili, in kjer so padle, še vedno sedijo, to vam lahko povem. Toda kaj lahko storiš, če s svojimi ljudmi mirno na zadnjici čepiš in si misliš, da je ves svet dober in lep, v naslednjem hipu pa prihrumi nate dvesto petdeset mož na konjih.

General.

«Kje pa imaš strojnico, Coronel?» je zdajci vprašal General.

«Ne sprašuj me, človek. Vesel sem, da mi še glava tiči na vratu.»

«Te pa ne bi bilo škoda, saj ni dosti vredna, če si se dal tako premikastiti.»

«Kar govori. Če bi se pa ti rešil s tridesetimi možmi, bi pa le rad vedel.»

«In koliko karabink in revolverjev ste prinesli s seboj?»

«Dve karabinki in revolver, ta je moj in ga imam tukaj, toda naboji so vsi izstreljeni.»

«Bomo vsaj v prihodnjih dneh imeli kaj dela, muchachos,» je pripomnil General in se zadovoljno zarežal. «Strojnico, karabinke in revolverje moramo spet dobiti nazaj, sicer bo našega prijateljstva konec.»

«Strojnica in karabinke?» Tudi Coronel se je zarežal. Toda najbrž prav zaradi tega režanja se mu je spet začela cediti kri v dveh gostih curkih iz lobanje po licih in mu začela teči v usta. Izpljunil jo je, napravil nekaj krepkih požirkov vroče kave, da bi si izboljšal okus, in nato dejal: «Misliš, strojnico in karabinke, tovariš? Kar pusti jih, kjer so. Ne moreš jih več uporabljati. Pač pa sem videl hudičevo lepi novi strojnici in več kot sto bleščeče novih karabink, repetirk in kaj sem še videl, mladenič, mladenič, kakih sto težkih modro obarvanih coltov in ovtomatskih pištol, mladenič, to so revolverji. Dva udarca sem dobil samo zato, ker sem te reči tako zaljubljeno gledal, namesto da bi bučo dovolj naglo spravil na varno. In prisegam ti tukaj, da nas bo nas trideset, ki smo še preostali, napadlo brez drugih, če se ne podvizaš in ne greš po te reči. Strojnici, karabinke in revolverje moram dobiti in če jih ne bom dobil, mi to usrano življenje ni več vredno pasjega dreka.»

«Nikar se tako ne razubrjaj, Coronel,» je zdajci dejal Celso. «Jih bomo že dobili. Veljali so nas sto dvajset naših bratov, toda veselica bo poplačana. Nismo več na monteriji, kjer so nam prirejali veselice in jih nismo mogli nikoli vračati. Zdaj mi prirejamo veselice in ne ostanemo nobene več dolžni, če nam jo drugi prirede.»

«*Santos en el cielo!* Vsi svetniki!» je zavpil Matias. «Če na to pomislim, kaj imajo tam vse spravljeno za nas, se mi pocedi smrkelj iz nosu in gobca kot čista, bela juhica. Tisto železnino moramo dobiti, potem bomo lahko oborožili pol naše armade, da bi z veselico in muziko počistili vso državo. Življenje je čudovito. Četudi bi trajalo tako dolgo, da tej pasji zalegi tiranov zanetimo ogenj pod ritjo in jo tako opečemo, da se ne bodo v sto letih pomirili.»

«Drži gobec!» mu je zaklical Fidel. «Zdaj moramo delati vojne načrte.»

«Bom pač lahko še govoril, kar mislim,» se je branil Matias.

«Seveda,» je dejal General. «Tukaj lahko vsakdo govori. Toda najprej je še zmeraj Coronel na vrsti.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst